Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Газета
1918 йил 21 июндан
чиқа бошлаган

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 51 (20.019) • 1988 йил 3 март, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

• ГАЗЕТХОН СЎЗ СЎРАЙДИ

ЕТИЛГАН МАСАЛАЛАР ҲАҚИДА ЎЙЛАР

ВАҚТ КЕЛДИ

Бригадамизда цех партия ташкилоти бутун ташаббусни ўз қўлига олди. Партия йиғилишининг қарори билан коллективимиз хўжаликни бошқаришнинг самарали усули — бригада пудратига ўтди. Ўтган йил яхши якунланди. Планни бажарибгина қолмай, давлатнинг 25 минг сўмлик маблағини ҳам тежаб қолдик. Бир центнер пахтанинг таннархи бурноғи йилдагига қараганда 11 сўм 84 тийин арзонлашди.

Мен қайта қуриш самарасини яна бир нарсада яққол кўряпман. Илгари хўжалигимизга область ва райондан кунда, кунора турли комиссиялар келиб турар, совхоз мутахассислари ва ишчиларнинг қимматли вақтини оларди. Комиссия келиб-кетаверарди-ю, аммо хўжаликда етилган муаммолар ҳал этилмай, ўз ечимини кутиб қолаверарди. Қайта қуриш сабабли кейинги вақтларда комиссиялар оқими камайди. Энди у ёки бу масалалар билан текширишга келадиганлар ҳам фақат одамларнинг ташвиши билан қизиқишади, муаммоларни ечишда ёрдам беришади.

Лекин шунга қарамай, совхозимизда анчагина муаммолар тўпланиб қолган. Уларни ҳал этиш ишга фақат фойда келтиради. Масалан, 42 та дизель насосини электрлаштириш лозим. Агар бу иш амалга оширилса, ҳар йили 200 минг сўм маблағни тежаб қолиш мумкин. Шунингдек, бригадаларда 20 дан ортиқ дала шийпони бору, аммо улар шипшийдон. Ҳатто оддий уй-рўзғор буюмлари — идиш-товоқ, қошиқ, самовар етишмайди. Уларни матлубот жамиятларига қарашли базалардан топиш эса амри-маҳол. Бу хилдаги муаммоларни узил-кесил ҳал этиш учун вақт етди.

Т. БОЗОРОВ,
Ғузор районидаги Куйбишев номли совхоз бригада бошлиғи, область партия комитети аъзоси.

ДАВРИМИЗГА ҲАМОҲАНГ БЎЛСИН

Ўзбекистон Компартияси XXI съезди материалларида таъкидланишича, беш йиллик давомида бирмунча мукаммаллаштирилган лойиҳада ва планировкаси яхшиланган 37 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой қуриш мўлжалланган. Кооператив ва якка тартибда уйлар қуриш бутун чоралар билан ривожлантирилади.

Ҳақиқатан республикамизда уй-жой фондининг кўпгина қисмини қишлоқ жойларидаги якка тартибда қурилган уй-жойлар ташкил этади. Улар архитекторлар ва бошқа хизмат кўрсатиш ташкилотларининг ёрдамисиз қурилган. Шунинг учун ҳам айрим уйларнинг, ҳовли ва қишлоқларнинг қиёфаси бугунги кун талабига жавоб бермайди.

Ҳашар йўли билан қурилган уй-жойларнинг сифати бирмунча яхши бўларди, деворлар ўз ишининг устаси томонидан уриларди. Кейинчалик, айрим хонадон эгалари бинокорлик касбини яхши эгалламаган бўлса-да, уй-жой қуришга киришдилар. Бу эса давримизга ҳамоҳанг бўлмаган бинолар қурилишига олиб келди.

Колхоз ва совхозлар якка тартибда уй-жой қураётган аҳолига яқиндан ёрдам беришлари керак. Бунинг учун аҳолига шахсий буюртмалар бажарадиган, қурилиш материалларини сотадиган ва етказиб берадиган қурилиш бригадалари ташкил этилса яхши бўларди. Кейинги йилларда қурилиш материалларини сотиш бирмунча кўпайган бўлса-да, аҳоли эҳтиёжларини ҳали тўла қондира олмаяпти. Бугунги кунда ғишт, цемент, ёғоч-тахта ва бошқа материалларнинг айрим қисми йирик қурилишлардан кўзни шамғалат қилиб олинаётганлиги бежиз эмас. Бу эса шундай материалларнинг янада танқислигига сабаб бўлмоқда. Ниҳоят, бундай ташмачилар қурилиш ишига, қолаверса, қайта қуриш ишимизга жиддий тўсқинлик қилмоқдалар.

Бу борада муваффақиятларимиз ҳам йўқ эмас. Бухоро районидаги «Маданият» колхозида ғишт ва бошқа қурилиш материаллари тайёрлайдиган цех, хўжалик ҳисобидаги ремонт-қурилиш участкаси ишлаб турибди. Бу қишлоқ аҳолиси эҳтиёжларини қондиришга катта ёрдам бермоқда.

Якка тартибда қуриладиган ҳар бир уй-жой давримизга ҳамоҳанг бўлиши зарур. Бу ҳаммамизнинг ва ҳар биримизнинг ишимиздир.

М. САВУРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих институти илмий ходими.

ДОРИШУНОСЛИККА ЭЪТИБОР КЕРАК

«СССР аҳолисининг саломатлигини муҳофаза қилишни ривожлантириш ва соғлиқни сақлашни қайта қуришнинг ўн иккинчи беш йиллика ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»да касалхоналарнинг қарийб учдан бир қисми санитария-гигиена нормаларини бузган ҳолда мослаштирилган биноларга жойлаштирилгани, соғлиқни сақлаш объектлари фақат типовой лойиҳаларга мувофиқ қурилиши лозимлиги таъкидланган. Бу фикр бевосита дорихоналар системасига ҳам тааллуқлидир.

Областимизда янги дорихоналар очиш асосан кейинги чорак аср ичида ривожлана бошлади. Бироқ типовой биноларга жойлашган дорихоналар жуда оз. Ҳатто шаҳарларда ташкил қилинган дорихоналар турар жой учун мўлжалланган кўп қаватли биноларнинг айрим хоналарига жойлаштирилган. Бу ерда эса дори-дармонларни сақлаш учун ҳеч қандай имконият йўқ. Ишлаш ва дам олиш шароити ҳам талабга жавоб бермайди.

Қизиғи шундаки, типовой поликлиникалар бунёд этиладию, уларнинг ёнида дорихона учун мўлжалланган бинолар қуриш кўзда тутилмайди. Андижон шаҳрининг Навоий номли проспектида замонавий поликлиника ишга тушди, бироқ дорихона қуриш учун жой ажратилмади. Проспектнинг иккала томони кўп қаватли турар жой, маъмурий ва савдо ташкилотларининг шинам бинолари билан зич, лекин шундай гавжум жойда дорихона йўқ. Яқинда очилган Жданов проспектида эса поликлиника йўғ-у, учта дорихона мавжуд.

Янги шаҳарнинг савдо марказига жойлашган 1-дорихона ташкил топганига кўп бўлган, бироқ у ҳануз ўша эски бинода. Иш шароити оғир. Бундан ўн йил аввал мазкур дорихона учун типовой бино қуриш масаласи кўтарилганди, ҳал бўлмади. Аксинча дорихонага тегишли территориянинг ярми бошқа ташкилотга бериб юборилди. Қишлоқлардаги дорихоналарнинг бинолари ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.

Дорихона бинолари ва доришунослар учун уй-жойлар қуриш бобида, маҳаллий бюджетдан ташқари, республика ва область дорихона бошқармалари ҳам ўз молиявий фондига эга бўлиши керак. Амалда эса шундай эмас. Яна бир гап. Айрим шифокорлар, айниқса ёш врачлар тор доирадаги дориворлар номенклатурасидан фойдаланадилар, камёб дори-дармонларга рецепт ёзиб бериб, беморларни сарсон қиладилар. Ҳолбуки дориларнинг бир-бирига ўхшаш турлари ҳам бўлади. Агар шифокорлар фармацевтлар билан доимо алоқада бўлсалар, сероб ва танқис дорилар ҳақида шифохоналарга тарқатиладиган рўйхатларни назарда тутиб рецепт ёзсалар, кўнгилдагидек иш бўларди.

Аҳолига дорихоналар томонидан кўрсатиладиган хизмат маданиятини яхшилаш учун дориларга ёпиштириладиган этикеткалар ҳамда мазкур препаратни ишлатиш қоидалари ёзилган қоғозни ўзбек ва рус тилларида ёзилиши жорий қилинишини таклиф қиламан. Бунинг айниқса, қишлоқ жойларда аҳолининг дори-дармонлардан ўринли фойдаланишида нафи катта.

У. АМИНОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган доришунос, СССР соғлиқни сақлаш аълочиси.

КОЛЛЕКТИВ МАНФААТИ

Заводимиз коллективи кейинги икки йил ичида барча кўрсаткичлар бўйича планларни ошириб бажаряпти. Рентабеллик даражаси ортди. Ишчиларга социал-маиший шароитлар яратиб беришга эътиборни кучайтирдик.

Бироқ хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини бошқаришга ўтилган шароитда ҳал қилиниши зарур бўлган муаммолар кўпайди. Биз цементни илгари Қувасой шаҳридаги цемент комбинатидан олардик, 1988 йилда эса 16,5 минг тонна цементни Оҳангарон шаҳридан олиб келиш планлаштирилган. Завод билан Олтиариқ темир йўл станцияси орасидаги масофа 30 километрни ташкил этади. Бунинг устига станцияда цементни қабул қилиб олиш учун махсус жой ва ускуналар йўқ. Ажабо, планлаштириш органлари нима учун цементни бизга жуда ҳам яқин бўлган Қувасой цемент комбинатидан эмас, балки Оҳангарондан ташиб келтиришни планлаштиришди?

Маълумки, янги системага ўтиш иқтисодий нормативларни, маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиши, иш ҳақи ва корхона даромадлари ўртасидаги фарқни мувофиқлаштириб боришни, ишлаб чиқарувчи билан истеъмолчи ўртасидаги товар-пул муносабатларини такомиллаштиришни тақозо этади. Қисқаси, кирим-чиқимни ҳисоб қилиш керак. Шу жиҳатдан олганда завод билан истеъмолчилар ўртасида қатор муаммолар вужудга келди. Масалан, заводимизда ишлаб чиқилган маҳсулот Андижон, Бухоро ва бошқа жойлардаги худди шундай заводлар маҳсулотига нисбатан негадир арзон белгиланган. Биз ўз маҳсулотларимизни 30 километр узоқликдаги темир йўл станциясига автомашиналарда ташиб бориб, вагонларга юклаймиз. Бироқ негадир нарх белгилаш органлари мана шу йўл харажатларини ҳисобга олмаганлар. Яна бир масала— биз республиканинг турли областларига қудуқлар учун махсус плиталар ва бетон қувурлар юборамиз. Бу қувурлар бесўнақай, масалан, 60 тонна юк кетадиган вагонни 9 дона 9 тонналик темир-бетон қувур билан тўлдириб қўямиз. Бунда вагоннинг юк кўтариш қобилиятининг фақат ўн беш процентидангина фойдаланилади, холос. Бу эса кўплаб беўрин харажатларга олиб келяпти. Ваҳолонки, Андижон, Хоразм, Сурхондарё, Бухоро областларидаги турдош корхоналар мана шундай маҳсулотлар ишлаб чиқишлари мумкин бўлгани ҳолда планлаштириш органлари буюртмани бизга беришади. Қаранг, Хоразм областида темир-бетон буюмлари заводи бўла туриб биз ўша ёққа темир-бетон маҳсулотлари юборяпмиз.

Агар мана шу масала ижобий ҳал этилиб, заводимиз Фарғона, Андижон, Наманган, Тошкент областлари учунгина маҳсулот етказиб бериши планлаштирилганида, ҳар ойда халқ хўжалиги учун 80—100 вагон бўшаган бўлар эди. Завод эса ортиқча харажатлардан қутиларди.

А. АБДУМАЖИДОВ,
Қапчуғай темир-бетон буюмлари заводи технологи, завод бошланғич партия ташкилоти секретари.

КЎКЛАМ— МЕҲНАТ БИЛАН КЎРКАМ

• РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛАЛАРИДА ҚИЗҒИН МЕҲНАТ ПАЛЛАСИ БОШЛАНМОҚДА.

• БАҲОРГИ ДАЛА ИШЛАРИНИ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ АМАЛГА ОШИРГАН ДЕҲҚОН МЎЛ ҲОСИЛ ҚУТАРАДИ.

• МЕВАЛИ ДАРАХТ, ТОК ҚЎЧАТЛАРИНИ ЭКИБ, УЛАРНИ ЯХШИ ПАРВАРИШ ҚИЛИШ— БОҒБОН ВА СОҲИБКОРЛАРНИНГ ШУ КУНЛАРДАГИ ЖОНАЖОН ИШИ.

• ДАЛА ИШЛАРИ ИШТИРОКЧИЛАРИГА ҒАМХЎРЛИК — ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА.

ДЕҲҚОН БАҲОРИ

Ўлкамизга табиат келинчаги — баҳор келди. Бодом гуллади. Ялпиз ниш урди. Кўклам нафаси деҳқону соҳибкорни далага чорламоқда. Арнасой районидаги Ворошилов номли совхоз деҳқонлари ҳам далага чиқдилар. Р. Ўролов бошлиқ бригада беда, дон, картошкани экиб бўлди. Айни кунларда 20 гектар майдонга лавлаги экилмоқда. Бригада коллективи ҳар гектар майдондан 500 центнердан лавлаги олишга аҳд қилган.

Суратларда: совхоз бош агрономи Р. Соҳибов ва звено бошлиғи Ш. Қаршиева ҳамда лавлаги экиш пайти.

А. Тўраев фотолари.

Боғ кенгайди

Норин районидаги «Пахтакор» колхозининг мевали боғи бу йил 10 гектарга кенгайди.

Хўжалик деҳқонлари ҳашар йўли билан ерга 600 туп ўрик, 250 туп олча кўчати ўтқазиб, янги боғ барпо этишди. А. Алибоев, Т. Ёқубов, Н. Холмирзаев каби боғбонлар бу ишда жонбозлик кўрсатишди. Шунингдек, эски узумзорлар орасига 350 туп хўраки узум, ариқлар бўйига 15 минг туп тут кўчати ўтқазилди.

М. Воҳидова, Ж. Мансуров бошлиқ бригадаларнинг ерлари Қорадарё ва Норин дарёлари соҳилларига жойлашган. Бу дарёлар ҳар йили тошади. Хўжалик миришкорлари тошқинларнинг олдини олиш мақсадида дарёларнинг соҳилларига 16 минг туп терак, 20 минг туп тол ниҳоллари ўтқазишди.

Ш. ХОЛМИРЗАЕВ.

Пиллакорлар аҳди

Янгибозор районидаги «Ленинград» колхозининг «кумуш тола» ижодкорлари ўтган йили давлатга 29,6 тонна пилла сотиб, топшириқни ошириб уддалаган эдилар. Шу кунларда хўжалик пиллакорлари тутзорларга ишлов бериб, тут кўчатларини озиқлантиришни бошлаб юбордилар.

Хўжалик пиллакорлари Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига муносиб совға тайёрлаш, «кумуш тола»ни янада кўпайтириш учун мавсумга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

О. АБДУЛЛАЕВ.

Колхознинг янги маҳсулоти

✦ Бувайда районидаги савдо тармоқларида янги маҳсулот — К. Маркс номли колхозда тайёрланган анжир қиёмлари сотилмоқда. Хўжаликдаги мавжуд 4 гектарли анжирзордан ўтган йили 17600 килограмм анжир ҳосили олинган эди. Ҳосилнинг 7600 килограмми қайта ишланиб, ундан ширали ва шифобахш анжир қиёми тайёрланди. Янги маҳсулот колхозга 22744 сўм соф фойда келтирди.

З. СУЛТОНОВ.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ СИЁСИЙ ЎЗАГИ

Бошланғич партия ташкилотлари қайта қуришнинг маркази ва бош бўғинидир. Ўзбекистон Компартиясида 21 мингдан кўпроқ бошланғич партия ташкилоти бор. Улар меҳнат коллективларининг сиёсий ўзагини ташкил этадилар, барча ташаббусларимиз ва планларимизнинг тақдири уларнинг одамларни ўз орқасидан эргаштира олиш қобилиятига боғлиқ. Бу фикр Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонти заводи коллективининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов билан 1 март куни бўлиб ўтган учрашувида алоҳида таъкидланди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг материалларида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев нутқида қайта қуриш янги босқичи ҳар томонлама таҳлил қилиб берилганлиги, уни идеологик жиҳатдан таъминлаш программаси баён этилиб, жуда катта ижтимоий характерга эга бўлган масалалар олға сурилганлиги таъкидлаб ўтилди.

Пленум материалларида партия ташкилотларининг биринчи навбатда амалга оширадиган вазифалари кенг доираси белгилаб берилди. Қайта қуришнинг, социализм назарияси тарихи ва практикасининг асосий масалалари, Бутуниттифоқ XIX партия конференциясида муҳокама қилинадиган проблемалар ўртага қўйилди.

Республиканинг ўтган йилдаги ишлари якунлари ва тўла ҳал этилмай қолган масалалар беш йилликнинг учинчи йилида ишларни янада тиғизлаштирмоқда, иқтисодий ва социал ривожланишни ҳар томонлама жадаллаштириш, йўл қўйилган қолоқлик ўрнини тўлдириш вазифасини ўртага қўймоқда. Бунинг учун экономиканинг барча тармоқларида: саноат, қурилиш комплекси, қишлоқ хўжалигида имкониятлар мавжуд, деб уқтирилди учрашувда.

Белгиланган планлар реалликка айланиши учун хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида куч-ғайратни икки-уч баравар ошириш керак. Ишларни қатъий равишда ўнглаб олиш, олдинги икки йил ичида йўл қўйилган қолоқлик ўрнини тўлдириш учун ҳар бир кундан, ҳар бир иш сменасидан юксак самара билан фойдаланиш зарур. Октябрь революцияси номли завод коллективи худди ана шундай меҳнат қилмоқда. Корхона хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш шароитида муваффақиятли иш олиб бормоқда. Ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан йилнинг дастлабки икки ойи топшириқлари ошириб бажарилди. Шартнома асосида маҳсулот етказиб бериш планлари бажарилди. Планга қўшимча 79 минг сўмлик товар маҳсулот реализация қилинди. Буларнинг ҳаммасига корхонани реконструкциялаш давом этаётган шароитда эришилди.

Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан республикада ҳозир кунлик ўртача газ, кўмир, газ конденсати қазиб чиқариш, минерал ўғит, олтингугурт кислотаси, электр моторлар ва бошқа жуда кўп буюмлар ишлаб чиқариш кўпайди. Шу билан бир вақтда саноат корхоналарининг анчагина қисми барқарор ишламаяпти, жиддий ўпирилишларга йўл қўймоқда. Қолоқ коллективлар ҳам оз эмас.

Қатъиян киришишимиз лозим бўлган асосий иш — партия ташкилотларининг ташкилий ва идеологик фаолиятини иқтисодий ислоҳот талабларига мувофиқлаштиришдир. Бу ишда барча кадрларимиз сиёсий ва омилкорлик етуклиги, қайта қуришга мослиги имтиҳонидан ўтадилар. Бироқ корхоналар ва ташкилотларнинг катта группаси янги шароитда ишлашга қониқарсиз тайёргарлик кўрди. Уларнинг раҳбарлари тайёрга айёрлик психологиясини енгиб ўта олмадилар. Хўжалик ҳисоби принциплари цехларга, участкаларга етказилмаяпти. Ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш ва мукофотлашнинг самарали системаларидан ёмон фойдаланилмоқда.

Кадрларнинг билимдонлигини ошириш, улар раҳбарликнинг янги иқтисодий методларини ўзлаштириши вазифаси ҳозир биринчи ўринга қўйилмоқда. Ташаббуссизликни бартараф этишни, бюрократизм ва расмиятчиликка қарши курашишни, одамларнинг юксак унум билан меҳнат қилиши учун шароит яратишни ўрганиб олиш зарур.

Қайта қуриш вазифаларини ҳал қилиш чоғида ҳамма нарса одамлар бахт-саодати учун, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш учун қилинаётганлигини бир дақиқа ҳам унутиб бўлмайди.

Инсон омили қайта қуришни ҳаракатга келтирувчи асосий куч бўлиб, у ижтимоий онгни активлаштиришни, янги тафаккурни ишлаб чиқишни биринчи ўринга қўймоқда. Бу эса сиёсий-тарбиявий ишларга, идеология ишларига янада юксак талаблар қўймоқда. Идеология соҳасига партия раҳбарлиги практикасида, идеология муассасалари фаолиятида ҳали туб бурилиш бўлгани йўқ.

Халқ маорифида ҳал этилмаган муаммоларнинг қаттиқ тугуни тўпланиб қолди. Мактаблар, олий ўқув юртлари ва техникумларда таълим ва тарбия бериш савияси фан-техника тараққиёти талабларидан анча орқада қолмоқда. Бу ҳақда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Е. К. Лигачев докладида айтиб ўтилди.

Демография жараёнлари интенсивроқ ривожланаётган ва ортиқча меҳнат ресурслари бўлган республикаларда туб миллатларга мансуб малакали ишчиларни кўплаб тайёрлаш катта социал-иқтисодий аҳамиятга эга бўлган вазифадир. Шунга қарамай, Ўзбекистонда халқ маорифини ривожлантиришда ёшларга оммавий умумий таълим бериш билан ана шундай оммавий ҳунар-таълими йўқлиги ўртасидаги зиддият ҳамон жуда кескин бўлиб турибди. Туб миллатга мансуб кишилар ҳисобига индустриал ишчилар синфини шакллантириш жараёни, айниқса, секин бормоқда.

КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми партия ташкилотларини янгиланиш, жамиятни революцион қайта қуриш, социал адолат принципларини амалда қарор топтиришнинг пухта ўйланган идеологияси билан қуроллантирди, деб таъкидланди учрашувда. Республика партия ташкилоти партия XXVII съездининг программавий ҳужжатларига, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига амал қилиб, дадил ва новаторларча ҳаракат қилиб, эришилган натижаларни танқидий таҳлил этиб, социалистик жамиятнинг тобора янги-янги имкониятларини ишга солиб, инсон бахт-саодатини кўзлаб янгиланиш йўлидан, революцион қайта қуриш йўлидан изчиллик билан олға бораверади.

Учрашувда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин иштирок этди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

29 февраль куни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Президиумининг навбатдан ташқари мажлиси бўлди. Мажлисда Ўзбекистон ССР Давлат статистика комитетининг кўзбўямачилик ва қўшиб ёзишларга қарши кураш соҳасида ўтказилган ишлар тўғрисидаги ҳамда Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети, Ўзбекистон ССР Давлат статистика комитети, Ўзбекистон ССР Қурилиш ишлари давлат комитетининг объектларни ишлатиш учун қабул қилиб олишда белгиланган тартибга риоя этилишини танлаб текшириш натижалари хусусидаги хатлари муҳокама қилинди. Республиканинг совет ва хўжалик органлари ўтган йили давлат ҳисоботини бузиб кўрсатишга қарши курашни кучайтириш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга оширганликлари, бу эса шундай бузиб кўрсатишлар салмоғини бирмунча қисқартириш имконини берганлиги уқтириб ўтилди.

Шу билан бирга салбий ҳодисаларнинг асосий сабаблари ва оқибатлари олдини олиш, қўшиб ёзиш ва кўзбўямачилик фактларини тугатиш, ҳамма жойда давлат интизомига қатъий риоя этиш юзасидан республика халқ хўжалигида ўтказилаётган ташкилотчилик ишлари унчалик активлик, жанговарлик ва талабчанлик руҳида олиб борилмаётганлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди. Айрим министрликлар ва идоралар, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари мамлакат раҳбар органларининг қарорларидан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг давлатни алдаш ҳар хил кўринишлари пайини қирқиш масалаларига оид қарорларидан тегишли хулосалар чиқариб олмадилар. Шу қарорлар юзасидан Қашқадарё, Самарқанд ва Хоразм область ижроия комитетларида таъсирчан чоралар кўрилмади. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги, Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, Ўзбекбирлашувнинг турли бошқарув бўғинларида юқори органларнинг қарорлари ижросини назорат қилиш ва текширишнинг ягона узвий жараёни таъминланмаяпти, давлат манфаатларига зид бўлган қўшиб ёзиш практикасига қарши кураш шакллари ҳамда усулларида туб бурилиш бошланмади.

Кўрилаётган чораларга қарамай, ташкилотчилик ва контрол-ревизия ишининг даражаси ҳозирча Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети системасида давлат ҳисоботини бузиб кўрсатишни тугатишни таъминламаяпти. Бултур республиканинг 60 та районида ҳисоб-китобдан яна 10 минг гектар пахтазор яшириб қолинганлиги аниқланди. Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Жиззах, Қашқадарё, Наманган областлари ва бошқа областларнинг агросаноат комплексларида қорамол ва майда молларни ҳисобга олишдаги, чорвачилик маҳсулотлари ва ем-хашак етиштиришдаги сохтакорликларнинг турли шакллари тугатилмаган, пулли хизматларнинг ҳажмини ошириб ёзиш ҳоллари тез-тез учраб турибди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларининг коллегиал органлари билан раҳбарлари кўраётган комплекс чора-тадбирлар сезиларли натижалар бермаяпти. Ўзбекбирлашув, Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги, Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг кўпгина корхона ҳамда ташкилотларида майда улгуржи савдо усулида сотилиши лозим бўлмаган молларни шу усулда сотиш, келгуси ҳисобот даврида ҳисобга олиниши лозим бўлган касса қолдиқларини товар обороти планининг бажарилишига қўшиб юбориш, шиша идишларни ҳисобга олишдаги қаллобликлар, чакана товар обороти, пулли ва маиший хизматлар плани бажарилишининг кўрсаткичларига тўғридан-тўғри қўшиб ёзишлар давом этмоқда.

Текшириш натижасида СССР Министрлар Советининг қуриб битказилган объектларни ишлатиш учун қабул қилиб олиш масалаларига оид талабларидан жиддий чекинишлар содир бўлганлиги аниқланди. Қурилиш ишлари паст савияда ташкил этилаётганлиги, штурмчилик, тасдиқланган лойиҳа-смета ҳужжатларидан четга чиқиш ва мансабдор шахсларнинг масъулиятсизлиги социал соҳанинг бир қанча объектларини қўпол камчиликлар билан топшириб юбориш имконини берди. Халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг раҳбарлари бошчилигидаги давлат комиссиялари бир қанча ҳолларда ўз ишларини жойлардаги ишларнинг ҳақиқий аҳволини холисона текширмай, юзаки ташкил этдилар. Республиканинг эксплуатацион ташкилотлари вакиллари ҳам муросасозлик позициясида турдилар.

(Давоми иккинчи бетда).

• *Партия турмуши: бошланғич ташкилотлар жанговарлиги кўриги*

ЭЪТИБОРДАН ЧЕТДАГИ РЕЗЕРВ

Фарғона область бошланғич партия ташкилотларида муҳим сиёсий кампания — жанговарлик кўриги ўтяпти. Кўрик партиянинг қуйи звенолари ташаббускорлиги ва активлигини ошириш, ташкилий-сиёсий ишларнинг форма ва методларини такомиллаштириш, коллективда соғлом маънавий-психологик муҳитни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Кўрик давомида ҳар бир меҳнат коллективи, бошланғич партия ташкилоти ва коммунистнинг фаолияти комплекс равишда ўрганиб чиқиляпти. Қўқон шаҳри, Ўзбекистон, Киров, Риштон районларининг кўпгина партия ташкилотларида кўрикка тайёргарлик ва уни ўтказиш қатъий график асосида амалга ошириляпти.

Партия ташкилотларидаги катта куч — коммунист-ветеранлар ва аёлларнинг партия ташкилоти фаолиятига қай даражада қатнашаётганлигига ҳам алоҳида аҳамият бериляпти. Коммунист пенсияга чиққандан кейин ҳам партия ташкилоти билан алоқани узмайди. Ўзининг бой меҳнат тажрибаси, жамоат ишларидаги актив иштироки билан бошланғич партия ташкилотининг ташкилий-сиёсий ишларига ўз ҳиссасини қўшиб келаверади. Аҳолининг муайян қатламлари орасида диний сарқитлар, эскича урф-одатларга амал қилиш сақланиб қолган ҳозирги шароитда партия ташкилотлари бундай кўринишларга қарши курашда ветеран коммунистларнинг обрўси, билими ва тажрибасидан унумли фойдаланади. Область партия ташкилотларида ўтаётган жанговарлик кўриги эса кўпгина жойларда мана шу муҳим резервга эътиборнинг камлигини кўрсатяпти.

Риштон районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозининг Киров номли бўлими партия ташкилоти ҳисобида турган 82 коммунистдан 20 нафари пенсионердир. 1955 йилдан буён КПСС аъзоси, пенсионер У. Астонов кўрик ўтказиш комиссияси аъзолари билан суҳбатда шундай деди:

— «Янги замон» маҳалла комитетининг аъзосиман. Маҳалла комитети рўйхатидаги 11 кишидан 3 киши коммунист-пенсионерлармиз. Биз маҳалла аҳлининг турмуш тарзига янгича урф-одат ва анъаналарни татбиқ этишга ҳаракат қиляпмиз. Масалан, тўйларни фақат бир кунда ўтказяпмиз. Дафн маросимидаги ортиқча харажатларга барҳам бердик. Пенсиядамиз, деб қўл қовуштириб ўтирганимиз йўқ. Тўғри, ҳар ким ҳам вақти келгач пенсияга чиқади. Лекин коммунист эса партия топшириқларини бажаришда давом этаверади.

Шу партия ташкилоти ҳисобида турувчи М. Ҳасанов ҳам жамоат ишларида актив қатнашади.

Бироқ кўрик жараёнида кўпгина пенсионер-коммунистларнинг партия ташкилоти билан алоқаси жуда сустлашиб қолганлиги аниқланди. Улар аъзолик бадалларини тўлаб, мажлисларда қатнашиб турсак бас, бизга энди шу ҳам кифоя, деб ўрганиб қолишган. Партия ташкилоти ҳам ўз навбатида мана шундай коммунистлар билан ишлаш, уларни актив фаолиятга тортиш ҳақида қайғурмаяпти.

Бошланғич партия ташкилоти ҳисобида турадиган 20 пенсионер-коммунистнинг 18 нафарига «Ёш коммунистлар билан ишлаш» деган топшириқ берилган. Аммо уларнинг шахсан кимлар билан шуғулланиши, кимларга мураббийлик қилиши ҳақида эса аниқ ҳеч нарса айтилмаган. Умуман, бу ҳақда ана шу топшириқ берилган коммунистларнинг ўзлари ҳам аниқ тасаввурга эга эмаслар.

— Улар партия ташкилоти йиғилиши муҳокамасига киритиладиган масалаларни тайёрлашга ҳам жалб этиладиларми? — деган саволимизга бўлим партия ташкилоти секретари А. Ғаффоров бирорта тайинли жавоб бера олмади.

Ваҳолонки, худди мана шу қишлоқда диний хурофотларга берилиш авж олгани ҳақида ўтган йилги партия йиғилишида А. Ғаффоров: «Ҳар бир маҳаллада ўрнашиб олган ҳар хил қаллоблар ўзларини руҳоний қилиб кўрсатиб, ислом дини ақидаларини бемалол тарғиб этмоқдалар. Табиблик билан шуғулланмоқдалар», деган эди. Партия ташкилоти шу соҳада махсус қарор ҳам қабул қилган эди. Нега худди шу қарорни тайёрлаш ва унинг ижросини назорат қилишга кекса ветеран-коммунистлар жалб этилмади?

Худди шундай ҳол узоқ муддатли отпускага чиққан коммунист аёллар билан ҳам рўй беряпти. Шу совхоздаги «Правда» бўлими партия ташкилотида жанговарлик кўриги комиссияси аъзолари билан суҳбат пайтида ёш коммунист, ишчи З. Усмонова:

— Кучим ҳам, ғайратим ҳам етарли, — деди, — бироқ ўтган йили партия аъзолигига қабул қилингандан сўнг мени бутунлай ёддан чиқариб қўйишди. Сабаби — узоқ муддатли декрет отпускасига чиққан эдим. Шундан сўнг менга ҳатто партия топшириғи беришни ҳам лозим топишмади. Мен эса район газетасига мақолалар ёзиб тураман. Хотин-қизлар кенгаши фаолиятида актив қатнашишим мумкин. Қолаверса, агитаторлик вазифасини ҳам эплашга қурбим етади. Нега партия ташкилоти эътибор қилмаяпти?

Риштон йигирув-тўқув фабрикаси бошланғич партия ташкилоти ҳисобида турувчи коммунистларнинг 56 процентини аёллар ташкил этади. Бу ерда ўтаётган жанговарлик кўриги ҳам коммунист аёлларнинг бир қисми узоқ муддатли отпуска пайтида партия ташкилоти билан алоқани деярли узиб қўяётганлигини кўрсатди. Масалан, 38 нафар коммунист аёлнинг 21 тасига умуман партия топшириғи берилмаган экан.

— Узоқ муддатли отпускага чиққан аёллар деярли икки йил ишлаб чиқаришга қатнашмайдилар. Наҳотки, шу даврда партиявий фаолиятига ҳам чек қўйилса?

— Йиғилишларга келишади, — деди бошланғич партия ташкилоти секретари М. Хўжамназаров. — Аммо партия топшириқлари бермаймиз.

Аслида фабрикада жамоат ишлари кўнгилдагидек боряпти, деб бўлмайди. Масалан, 1987 йилда фабрика хотин-қизлар кенгаши умуман ишламаган. Кенгашнинг ҳатто иш плани ҳам йўқ. Узоқ муддатли отпускада юрган аёл коммунистларни жамоат ишларига тортиш, партия ташкилоти фаолиятини жонлантиришда уларнинг ҳам улушини кўпайтириш чораларини кўриш мумкин эди-ку.

Масаланинг иккинчи томони ҳам бор. Фабрикада болали аёллар учун маданий-маиший шароитлар етарли бўлмаганлиги туфайли ҳам кўплаб ёш оналар узоқ вақт ишлаб чиқаришда қатнашишдан четда қоляптилар. Фабрикада болалар яслиси йўқ. Коммунист Дилором Азизованинг жанговарлик кўриги комиссияси билан суҳбатда: «Бизда қайта қуриш сезилмаяпти. Ясли масаласини ҳал қилишга маъмурият ёрдам бериши керак», деб қатъий талаб қўйгани ҳам бежиз эмас.

Фабрикадаги жанговарлик кўриги комиссияси иши ҳам кўнгилдагидек эмас. Коммунистлар билан суҳбатларда уларнинг хизмат вазифасига муносабати, жамоат топшириқларини қандай бажараётганлиги, партиявий-ташкилий ишлардаги фаоллиги, дунёқараши, қизиқишлари ҳақида жонли мулоқот кам. Мана бир мисол: кўрик комиссияси аъзолари Н. Жўраев ва М. Салоҳиддинова ёш коммунистлар — Х. Мақсудова ва М. Мўминова билан суҳбатда уларга шундай саволлар беришди:

— Ўз касбингизга қизиқасизми?

— Райкомнинг биринчи секретари ким?

— 1987 йилда қандай пленумлар бўлиб ўтди?

— Ошхонада қандай камчилик бор?

Бундай жўн саволлар билан коммунистнинг билими, ишчанлиги, фаоллиги, маънавий қиёфасини белгилаб бўлармиди?

Умуман, область партия ташкилотларида ўтаётган жанговарлик кўриги кўпгина масалалар билан бир қаторда ветеран коммунистлар, шунингдек, вақтинча ишламаётган партия аъзолари билан ҳам ишлашга эътиборни кучайтириш зарурлигини кўрсатмоқда. Бундай коммунистларнинг турмуш шароитлари, жамоат ҳаётига аралашувлари батафсил ўрганиб чиқилиши, уларни ижтимоий фаолиятга тортиш учун чора-тадбирлар белгиланиши лозим. Баъзи жойларда ҳатто жанговарлик кўригидан сўнг ҳам ветеран-коммунистлар билан ишлашга етарли эътибор беришмаяпти. Киров районидаги «Партия XX съезди» совхози бошланғич партия ташкилотларида ўтган жанговарлик кўриги ҳужжатлари билан танишаётганимизда қизиқ фактга дуч келдик. Бу ерда кўрик комиссияси пенсияга чиққан коммунистларнинг аксариятига «оилавий шарт-шароитларни ҳисобга олиб, ўз соғлиғини мустаҳкамлаш» тўғрисида тавсия берибди, холос!

Қўқон шаҳридаги 1-пахта тозалаш заводи, Ўзбекистон районидаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси, район матлубот жамиятлари союзи, тикув-момиқ фабрикаси бошланғич партия ташкилотларида ҳам жанговарлик кўригини пишиқ-пухта ўтяпти, деб бўлмайди. Уларда ҳам пенсионер ва вақтинча ишламаётган коммунистларни актив фаолиятга жалб этишга эътибор кам.

Ахир, коммунист ўз ишидан пенсияга чиққач, партия ҳаётидан ҳам ажралиб қолишга мажбур эмас-ку. Йўқ, кекса коммунист У. Астонов айтганидек, «коммунист пенсияга чиқиши мумкин, аммо у ҳеч қачон актив ижтимоий фаолиятдан четда турмаслиги шарт!»

Фарғона областида ўтаётган жанговарлик кўригининг муҳим сабоқларидан бири ҳам ана шунда бўляпти.

А. ИБОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Радиоэшиттириш ходимларининг долзарб вазифалари

2 март куни Тошкентда Ўрта Осиё, Закавказье республикалари ва Қозоғистондан чет мамлакатларга радиоэшиттириш раҳбарларининг семинар кенгаши бўлди. Унда Марказий радиоэшиттириш, иттифоқдош республикалар Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетлари, Адигей автоном области телевидение ва радиоэшиттириш комитети, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг вакиллари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари қатнашдилар.

Чет мамлакатларга эшиттиришларда СССРдаги қайта қуриш жараёнини ёритиш ва халқаро муаммоларни ҳал этишда янги сиёсий тафаккурни пропаганда қилишнинг долзарб вазифалари муҳокама этилди. Афғонистон ва Яқин Шарқдаги аҳвол билан боғлиқ бўлган масалалар кўриб чиқилди. Пропаганда ишида тўпланган тажриба ўртоқлашилди.

Семинарда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари Е. А. Румянцев, А. И. Зотов нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

Область Советининг сессияси

САМАРҚАНД, 1 март. (ЎзТАГ). Халқ депутатлари Самарқанд область Советининг бугун бўлиб ўтган сессиясида КПСС XXVII съездининг талаблари асосида тузилган уй-жой программасини областда амалга ошириш тадбирлари кўриб чиқилди. Область ижроия комитетининг раиси А. А. Йўлдошев доклад қилди.

Депутатлар «Литва ССР, Одесса ва Самарқанд областлари партия, совет ва хўжалик органларининг чорвачилик учун ем-хашак етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида» КПСС Марказий Комитети қарорини бажариш соҳасида область агросаноат комитетининг ишини ҳам муҳокама қилдилар.

Сессияда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Н. Р. Ражабов нутқ сўзладилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Фақат Хоразм областидагина ишларнинг сифати пастлиги ва катта ҳажмдаги чала ишлар борлиги оқибатида асосий фондлари 1,3 миллион сўмдан иборат бўлган 4470 квадрат метр уй-жой 1987 йил ҳисоботидан чиқариб ташланди. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида 579 минг сўмдан иборат бўлган 1660 квадрат метр, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетида асосий фондлари 106,7 минг сўмдан иборат бўлган 408 минг квадрат метр, Ўрта Осиё темир йўл бошқармасида асосий фондлари 450 минг сўмдан иборат бўлган 1403 квадрат метр уй-жой шу жумлага киради. Самарқанд шаҳрида Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 5-трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси шу усулда ҳар сменада 250 беморни қабул қиладиган хотин-қизлар консультацияси биносини фойдаланиш учун топширган, Навоий областининг Навбаҳор районида «Узагропромстрой» 1-тресги 210-колхозлараро механизациялашган кўчма колоннаси 495 квадрат метр саҳнли 8 квартирали уй-жой биносини қуриб битказмай туриб тақдим этган, область ижроия комитети эса уни қабул қилиб олган. Қашқадарё, Сурхондарё ва Тошкент областларида объектларни фойдаланишга топширишнинг мана шундай мисоллари содир бўлди.

Халқ хўжалиги тармоқларида бухгалтерия ҳисоб-китобининг қониқарсиз аҳволи, молиявий назоратнинг ва иқтисодий ишнинг даражаси пастлиги қўшиб ёзишлар, яшириб қолишлар ва ҳисоботни бошқа тарзда сохталаштиришларнинг асосий сабабларидан биридир. Республиканинг кўпгина корхона ва ташкилотлари шу вақтгача ҳам чиқимларни ҳисобга олишнинг унификациялаштирилган, типовой формаларини тўла-тўкис жорий этиш ҳамда унинг норматив усулига батамом ўтиш юзасидан лозим чора-тадбирларни кўрганлари йўқ. Республика назоратчи органлари томонидан ҳам, шунингдек идоравий назорат-ревизия хизматлари томонидан ҳам текширишни мувофиқлаштириш масалалари янада такомиллаштирилиши керак.

Кўрсатиб ўтилган ва бошқа камчиликлар шу боисдан содир бўлдики, республика министрликлари ва идораларининг коллегиялари, раҳбарияти ва марказий аппарати, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари ҳозирча биргаликдаги курашнинг ягона фронтини яратмаганлар, кампаниячилик ва тор идоравий ёндашувга секинлик билан барҳам бермоқдалар, хўжалик фаолиятида ҳуқуқ бузилишига йўл қўяётган мансабдор шахсларга ҳали ҳам кўнгилчанлик қилмоқдалар. Оқибатда давлатни алдаш фактлари ҳали ҳам чуқур илдиз отган бўлиб, бу фактлар бошқарувнинг турли бўғинларида ва кўпгина корхоналарда содир бўлиб турибди, кадрларни айнитмоқда, қайта қуришга ва хўжалик юритишнинг янги методларини жорий этишга жиддий тўғоноқ бўлмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қабул қилган қарорида республика министрликлари, идоралари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг қўшиб ёзишларга, кўзбўямачиликка ва давлатни алдашга барҳам бериш хусусида раҳбар органлар қарорларини амалга ошириш юзасидан бажараётган ишини қониқарсиз деб топди. СССР Министрлар Советининг қуриб битказилган объектларни фойдаланиш учун қабул қилиб олиш тўғрисидаги қарорларининг бажарилишини таъминлаш юзасидан назоратни бўшаштириб юборганлиги, қурилиш бўлинмалари раҳбарларига нисбатан ҳисоботларда қўшиб ёзишларга ва хатоликларга йўл қўймаслик юзасидан талабчанликни сусайтириб юборганлиги учун «Узагропромстрой» бирлашмаси раиси Б. С. Ҳамидов, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министри Қ. С. Сапоев, Самарқанд область ижроия комитети раисининг ўринбосари Б. Ҳ. Ҳамроев, Хоразм область ижроия комитети раисининг ўринбосари В. И. Пустовойт ўртоқларга қаттиқ виговор эълон қилинди. Ўзбекистон ССР қурилиш министри ўртоқ А. Г. Мананников қаттиқ огоҳлантирилди.

Қашқадарё область ижроия комитетига (ўртоқ А. Г. Кадин) область ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. К. Кўпайсиновнинг жавобгарлиги ҳақидаги масалани у соғайганидан кейин кўриб чиқишни, шунингдек социал соҳа объектларининг белгиланган тартибни бузган ҳолда фойдаланиш учун қабул қилинишига йўл қўйган халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетлари раҳбарларининг жавобгарлигини кўриб чиқишни топширди. Хоразм область ижроия комитетига (ўртоқ Р. М. Худойберганова) социал соҳа объектларини фойдаланиш учун қабул қилишга принципсиз ва юзаки ёндашганлиги учун Урганч район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Сапоевнинг ҳамда қурилиш ишлари сифатининг паст бўлганлиги ва давлат ҳисоботида хатоликларга йўл қўйганлиги учун СССР Давлат агросаноат комитети «Спецтеплицемонтаж» трестига қарашли Хоразм кўчма механизациялашган колоннасининг бошлиғи ўртоқ Файзуллаевнинг ўз лавозимида қолиш-қолмаслиги масаласини кўриб чиқиш топширилди.

Область партия комитети бюросининг қарори билан Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ В. И. Калибердинга ва капитал қурилиш бош бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Аҳмедовга виговор эълон қилинганлиги ҳамда социал соҳа объектларини фойдаланишга топшириш чоғида ҳисоботларни бузиб кўрсатиш фактлари Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети, «Узагропромстрой» бирлашмаси коллегияларида, Навоий, Самарқанд, Тошкент ва Хоразм область ижроия комитетларида кўриб чиқилганлиги ва айбдор мансабдор шахслар қаттиқ жазоланганлиги маълумот учун қабул қилинди.

Республика ҳукуматининг 1987 йил 25 июлда чиқарган қарорининг давлат статистика ҳисоботларидаги қўшиб ёзишлар, кўзбўямачилик ва бошқа хатоларга чек қўйиш тўғрисидаги банди талабларини бажариш юзасидан амалий назоратни таъминламаганликлари учун Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри ўртоқ Б. И. Бугровга виговор эълон қилинди. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосарлари И. Қ. Қурбонов, В. И. Антонов ўртоқларнинг, Ўзбекистон ССР савдо министри ўртоқ Ю. П. Литвиненко, Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси О. М. Маҳмудовнинг диққат-эътибори улар раҳбарлик қилаётган тармоқларда қўшиб ёзишлар ҳамда ҳисоб ва ҳисоботдаги белгилаб қўйилган тартибни бузишлар ҳамон давом этаётганлигига қаратилди. Улар бундан буён давлат интизомини бирон-бир тарзда бузганлари тақдирда уларга нисбатан қаттиқроқ жазо чоралари кўрилади, деб огоҳлантирилди.

Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларига, Иттифоқ қарамоғидаги бирлашмалар ва корхоналарга, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига қўшиб ёзишлар ва кўзбўямачилик билан статистика ҳисоботларини бузиш хўжалик ҳисоби негизларини барбод этишини ҳамда корхоналарнинг ўзини ўзи пул билан таъминлаш ва ўз харажатларини ўзи қоплашга ўтишни секинлаштиришини ҳисобга олиб, давлатни алдашнинг ҳар қандай кўринишларига қарши курашни энг муҳим социал-иқтисодий вазифа деб ҳисоблаш ҳамда салбий ҳодисаларга барҳам бериш йўлидаги ҳал қилувчи соҳалардан бири деб қараш топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Президиуми республика министрликлари ва идоралари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети зиммасига коллегиялар ва ижроия комитетларининг мажлисларида мазкур қарорни кўриб чиқишни, давлатни алдашга барҳам бериш соҳасида кўрсатиб ўтилган камчиликлар ва бошқа мавжуд камчиликларни тугатиш учун таъсирчан чора-тадбирлар кўришни юклади. Шу йилнинг биринчи кварталида қўшиб ёзиш ва кўзбўямачилик сабабли етказилган моддий зарарнинг ўрнини қоплаш юзасидан тегишли иш олиб бориш таклиф қилинди. Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетига, Ўзбекистон ССР Госстройига, маблағ билан таъминловчи банкларга, Ўзбекистон ССР Давлат статистика комитетига лойиҳалар ва қурилиш ишлари сифатини, шунингдек объектларни фойдаланишга топшириш учун қабул қилиб олиш юзасидан тасдиқланган қоидаларга риоя этилишини ва ҳисобот маълумотларининг тўғрилигини муттасил текшириб бориш топширилди. Текширув натижалари коллегияларнинг қўшма мажлисларида ўз вақтида кўриб чиқилсин, аниқланган камчиликларга барҳам бериш учун дарҳол амалий чоралар кўрилсин.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига, савдо шохобчаларига эга бўлган министрликлар ва идораларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ушбу масала хусусидаги қарорлари асосида халқ истеъмоли молларини етказиб берувчилардан бундай молларни қабул қилиб олиш борасида коммерция иши даражасини ошириш таклиф этилди. Ўзбекбирлашув, Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги амалда давлат ҳисоботининг ҳар қандай тарзда бузилишига батамом барҳам бериш учун олиб борилаётган ишнинг самарадорлигини ва натижадорлигини таъминлашлари керак. Ўзбекистан ССР Автомобиль транспорти министрлигига 1988 йилнинг биринчи ярмида ўз қарамоғидаги автомобиль корхоналарини янги кўрсаткич — ҳақ тўланадиган автотонна-соат кўрсаткичига ўтказишни ниҳоясига етказиш, қўшиб ёзишлар, ҳисоботдаги сохталиклар йўлига ишончли ташкилий ва иқтисодий ғов солиш таклиф қилинди. Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги ва Ўзбекистон ССР Юстиция министрлигига салбий ҳодисаларга қарши курашнинг форма ва методларини такомиллаштириш, қўшиб ёзишлар ва давлат ҳисоботларидаги бошқа сохталиклар тўғрисидаги материалларнинг ўз вақтида ва тўла-тўкис кўриб чиқилишини амалга ошириш, жойларда кўрилаётган тадбирларнинг самарадорлиги устидан назоратни кучайтириш, айбдор шахсларнинг жазоланиши муқаррарлигини таъминлаш топширилди.

Гўшт етиштириш ва уни республика фондига етказиб бериш планлари қониқарсиз бажарилаётгани тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди. Гўшт маҳсулотларидан фойдаланиш устидан тегишли контролнинг йўқлиги натижасида Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, Бухоро, Қашқадарё, Самарқанд область ижроия комитетлари январь-февраль ойларида фонд интизомини бузиш ҳолларига йўл қўйдилар. Тор маҳкамачилик манфаатларини кўзлаш ҳамда маҳаллийчилик кўринишлари натижасида мазкур ижроия комитетлар, шунингдек область агросаноат комитетларининг ва Ўзбекистон гўшт-сут маҳсулотлари савдоси бошқармаси бўлинмаларининг раҳбарлари республика фондига гўшт маҳсулотлари жўнатишни таъминламадилар. Масалан, Қашқадарё область ижроия комитети январь ойида шундай операциялар оқибатида Андижон, Сирдарё, Фарғона ва Тошкент областларига 450 тонна гўштни кам жўнатди, айни вақтда 72 тонна гўштни Тошкент шаҳрига нарядларсиз юборди. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, Бухоро ва Самарқанд область ижроия комитетлари ҳам худди шундай иш тутдилар. Бундай практика февраль ойида ҳам давом этди. Буларнинг ҳаммаси Жиззах, Сирдарё, Фарғона областлари ҳамда республикадаги бошқа бир қанча областлар умумий овқатланиш корхоналарини, касалхоналар, болалар муассасалари ва бошқа муассасаларни гўшт маҳсулотлари билан таъминламасликка олиб келди.

Гўшт комбинатларига чорва мол етказиб бериш ва гўшт етиштириш плани бажарилишини барбод этганликлари, бунинг оқибатида аҳолини гўшт маҳсулотлари билан таъминлашда узилишлар рўй берганлиги учун Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ В. Х. Одиловга, Қорақалпоғистон АССР Давлат агросаноат комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Т. Палвашева, Бухоро область ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. Х. Тошканбоева, Қашқадарё область ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. Г. Кадинга, Самарқанд область ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. А. Йўлдошевга, Сурхондарё область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳ. Э. Бердиевга танбеҳ берилди.

Президиум Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетига, Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетларига ҳар бир колхоз ва совхоз чорва тайёрлаш планларини сўзсиз бажариши юзасидан амалий чоралар кўришни, аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини кенг авж олдириб, 1988 йилги планда кўзда тутилганидан кам бўлмаган ҳажмларда чорва харид қилишни таъминлаш вазифасини топширди. Хўжаликлар гўшт комбинатларига чорва молларни бир маромда етказиб бериб туришлари, республика фонди ҳисобидан бошқа областларга гўшт ўз вақтида ва тўла ҳажмда жўнатиб турилиши устидан қатъий назорат ўрнатиш таклиф қилинди. Фонд интизомини бузишга йўл қўювчи шахсларни қаттиқ жавобгарликка тортиш топширилди.

Президиум мажлисида Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатларига сайловчилар берган наказлар қандай бажарилаётгани кўриб чиқилди. Таҳлил шуни кўрсатдики, Ўзбекистон ССР Госплани наказларни рўёбга чиқариш борасида министрликлар ва идораларнинг ишини ҳозирча суст мувофиқлаштирмоқда, бунинг натижасида ўн иккинчи беш йилликка қабул қилинган шундай наказларнинг 74 тасини ижро этишнинг аниқ муддатлари шу пайтгача ҳам белгиланмаган. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси бу масалаларда интизомсизлик қилмоқдалар. Министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари сайловчиларнинг наказларини бажаришга эътиборсизлик билан қараётганликлари сабабли уларни бажариш юзасидан белгиланган муддатларга амал қилинмаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Сариосиё районидаги Дашнобод посёлкасида консерва цехини, Янгийўл районида Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш институтининг экспериментал заводини, Урганч районида паррандачилик фабрикаси цехини ишга тушириш муддатлари икки марта кечиктирилди. 1987 йилда планга киритилган 49 та қурилишдан 20 тасида ажратилган маблағлар чала ўзлаштирилди, 10 та объект ишга туширилмади.

Республика Министрлар Совети Президиуми сайловчиларнинг наказларини рўёбга чиқаришни жадаллаштиришга қаратилган қарорларнинг бажарилишини ташкил этиш соҳасида Ўзбекистон ССР Госплани, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Балиқчилик хўжалиги давлат комитети, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси фаолиятини мутлақо етарли эмас, деб топди. Ўзбекистон ССР Госпланига, министрликлар ва идораларга коллегиал органларнинг мажлисларида сайловчиларнинг СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларига берган наказларини рўёбга чиқариш борасидаги ишларнинг аҳволини шу йилнинг март ойида яна бир бор амалий равишда кўриб чиқиб, уларни ўз вақтида бажариш юзасидан амалий чоралар белгилаш топширилди.

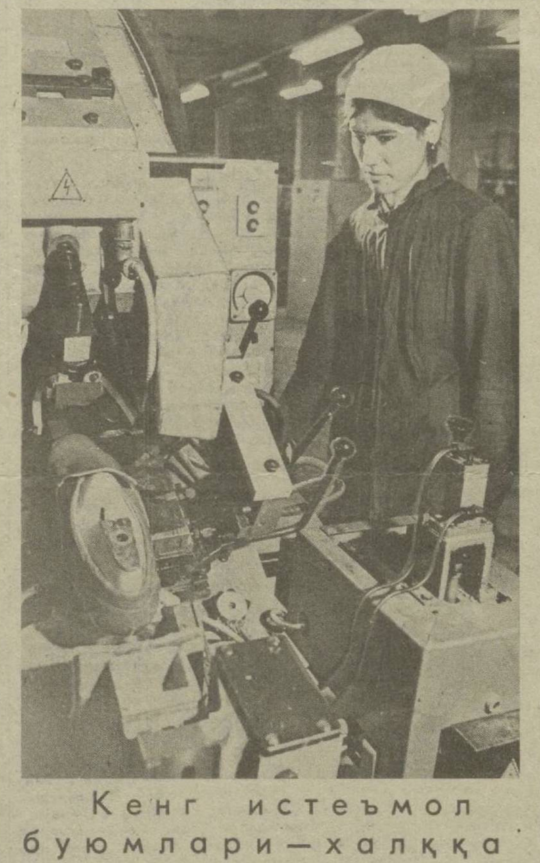

Кенг истеъмол буюмлари — халққа

Наманган районининг маркази — Тошбулоқда одатдагидан бошқачароқ фабрика ишга туширилди ва маҳсулот ишлаб чиқарила бошлади. Бу ерда фақат кексалар учун оёқ кийимлари тикилмоқда.

Корхона ҳар йили эркаклар ва аёллар учун етти минг жуфт пойабзал ишлаб чиқариш қувватига эга бўлиб, унинг цехлари мамлакатимизда ва Чехословакия Совет Социалистик Республикасида тайёрланган замонавий ускуналар билан жиҳозланган. Оёқ кийимларининг нархи 4 сўмдан 10 сўмгача бўлиши кўзда тутилган.

Янги корхонада асосан ёшлар ишлашяпти. Улар Брянск, Қозон, Запорожье шаҳарларидаги қатор корхоналарда тажриба ўрганиб қайтишган. Бу эса машина ва механизмлардан унумли ва пишиқ-пухта фойдаланиш имкониятини бермоқда.

Бутуниттифоқ пойабзал моделлари уйининг москвалик мутахассислари томонидан яратилган пойабзаллар кексаларга маъқул тушмоқда. Суратда: комсомол аъзоси Г. Умарова иш устида. У Қозон пойабзал фабрикасида бир неча ой ишлаб, яхши тажриба орттирган.

А. Ковтун фотоси (ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг сектор мудири ўртоқ Анатолий Иванович Горюновни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

«ТОШКЕНТ—БАНГАЛОР» РАДИОКЎПРИГИ

Тошкентда яратилган Қуёш энергиясини энергиянинг бошқа турига ўтказувчи қурилманинг Ҳиндистонда ўтказилган синовлари тўғрисидаги сўнгги маълумотларни Ўзбекистон олимлари радио орқали олдилар. Икки мамлакат физикларини йўлдош алоқа ёрдамида ўтказилган «Тошкент — Бангалор» радиокўприги боғлади.

Радиосуҳбатда айтилган мураккаб техникавий ишланма Тошкентдаги «Физика қуёш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассисларининг ҳинд ҳамкасблари билан биргаликда тузган программаси асосида бажарилди.

Эфирда бу мулоқот Ҳиндистоннинг СССРдаги фестивали доирасида уюштирилди. Мулоқотда республикамиз олимлари, санъатшунослари, жамоат арбоблари иштирок этдилар. Тошкент билан Ҳиндистоннинг илмий ва маданий марказларидан бири бўлган Бангалор ўртасида бевосита алоқа ўрнатилганига ўн йил бўлди. 1978 йилда СССР билан Ҳиндистон ўртасида илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисида давлатлараро битим тузилганидан кейин бундай алоқа ўрнатилди. Шу битим доирасида Ўзбекистон пойтахти ва Ҳиндистоннинг бир қанча шаҳарларида иккала мамлакат олимларининг симпозиумларини ўтказиш анъана бўлиб қолди. Ҳамкорлик қирралари ранг-баранг бўлиб, у қуёш энергиясини тўпловчи қурилмалар яратишни, янги дорилар ишлаб чиқаришни, электрон материалшунослик бўйича биргаликда тадқиқотлар ўтказишни ўз ичига олади.

Радиокўприк алоқаларни бундан буён ҳам мустаҳкамлашга бағишланди. Мулоқот иштирокчилари Ҳиндистон билан Ўрта Осиё халқлари ўртасидаги алоқалар қадим замонлардаёқ ўрнатилганлигидан далолат берувчи маълумотлар борлигини айтдилар. Аммо бизнинг давримизда айниқса мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатилди. Жавоҳарлал Неру номли университетда мамлакатимиз тарихи ва маданиятини ўрганаётган марказ муваффақиятли ишлаб турибди. Ўзбекистон билан ана шу марказ бирларига илмий ахборотларни юбориб турибдилар. Тошкентлик ўқитувчилар Ҳиндистон университетларида лекциялар ўқишмоқда, ҳинд олимлари эса Ўзбекистон пойтахтидаги олий ўқув юртларига тез-тез келиб туришибди.

— Иккала мамлакатимиз ўртасидаги маданий алоқаларнинг янада кенгайиши Ҳиндистон ва Ўзбекистон халқларини тағин ҳам яқинлаштиришга имкон беради, — деди радиомулоқот чоғида машҳур ҳинд рассоми Святослав Рерих. — Жаҳондаги барча софдил кишиларнинг мақсади ва муддаоси битта, у ҳам бўлса — Ер юзида тинчликни сақлаш. Шу мақсад йўлида биргаликда ҳаракат қилишимиз лозим. Санъатимиз ҳам шунга хизмат қилади.

Радиосуҳбат қатнашчилари Тошкент ва Бангалор ҳақида, турли соҳалардаги Совет — Ҳиндистон алоқалари тўғрисида кўпгина янги қизиқарли тафсилотларни тингладилар. Радиокўприк Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўртасидаги анъанавий дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Радиомулоқотда Ҳиндистон республикасининг Тошкетдаги бош консули Йиогендра Кумар иштирок этди.

(ЎзТАГ мухбири).

ОРОЛБЎЙИ МУАММОЛАРИ ХУСУСИДА

Партия ва давлатимиз ўтказаётган сиёсатнинг муҳим йўналишларидан бири экологик муаммолар ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш масаласидир. У мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан интенсив ривожлантириш вазифалари билан бир қаторда ҳал этилиши лозим. Мана шу икки муаммо Орол денгизи ва Оролбўйи масаласида бир-бири билан узвий равишда боғланиб кетган.

Ўрта Осиёнинг ижтимоий тараққиёти узоқ вақт мобайнида суғориладиган деҳқончилик ва сув хўжалигини ривожлантириш негизига қурилди. Уларга асосланган саноат ва қурилиш регионда етиштирилаётган миллий маҳсулотнинг 50 процентдан кўпини тайёрлаб беради. Табиийки, суғориладиган майдонлар ҳажмининг бу ерда икки баравар кўпайтирилиши Амударё ва Сирдарёдан қўшимча сув олишга мажбур этди. Орол денгизи каби берк ҳавза шароитида бу нарса денгизга сув тушиши ҳажмини кескин камайтиришга ва денгиз сатҳининг пасайишига олиб келмасдан иложи йўқ эди. Суғориладиган деҳқончилик ва сув хўжалигини ривожлантириш 1960 йилдан бошлаб Ўрта Осиёда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни 1973 йилдаги нархларга қиёс қилганда йилига 8,6 миллиард сўмликка кўпайтириш имконини берди. Халқ хўжалигининг бир-бирига боғланган тармоқларининг ижтимоий маҳсулотини ҳам қўшиб ҳисоблаганда ижтимоий маҳсулот етиштириш 21,5 миллиард сўмликка ўсди. Натижада 3 миллиондан кўпроқ кишининг иш билан банд бўлиши таъминланди.

Бироқ биз бу ерда тарозининг икки палласини кўриб турибмиз. Бунда дарё оқими бўйлаб суғориладиган деҳқончиликка зўр берилганлиги унинг дельталарида иқтисодий потенциалнинг камайишини келтириб чиқарди.

Қарийб 20 йил муқаддам Оролбўйи территориясида СССР, Ўзбекистон ва Қозоғистон республикалари Фанлар академиялари институтларининг, САНИИРИ, САРНИГМИ куч-ғайрати билан салбий антропоген ҳоллар кўпайишини кузатиш йўлга қўйилди. Бу тадқиқотлар Оролбўйининг харобага айланишининг олдини олиш бўйича муайян таклифларни ишлаб чиқишга имкон берди. Булар ҳақида 1975 ва 1980 йилларда махсус давлат комиссияларида доклад қилинди ва кўриб чиқилди. Бироқ турғунлик даврида, такрор ишлаб чиқаришнинг экстенсив усулларига асосий эътибор берилган пайтларда табиатни муҳофаза қилиш тадбирларига, шу жумладан, Оролбўйи муаммоларини ҳал этишга капитал маблағлар ҳам, моддий ресурслар ҳам, техника ҳам етишмади. Бу ўринда илгари жойларда сув ресурсларидан тежаб-тергаб ишлатиш масалаларига бўлган эътиборсизлик ҳам ўз ролини ўйнади. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатмоқдаки, агар бизда қурилаётган барча системаларнинг фойдали иш коэффициенти Мирзачўлдаги системаларга ўхшаб 0,78 га етказилганда эди, Орол денгизи ҳозиргига нисбатан 20 процент сувни кўп сақлаб қолган бўларди.

Бу масалаларнинг ҳаммаси илм-фанни ва жамоатчиликни тўлқинлантириб келди. Улар Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Нукус шаҳрида ўтказилган сайёр мажлисларида икки марта муҳокама қилинди. 1986 йил 11—13 декабрда бўлиб ўтган сўнгги мажлис якунларига кўра, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Орол бўйидаги экологик вазиятни кўриб чиқишни илтимос қилиб КПСС Марказий Комитетига мурожаат этдилар. СССР Госкомгидромет раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ю. А. Израэль бошчилигида тузилган ҳукумат комиссиясига Иттифоқнинг манфаатдор министрликлари ва идораларининг, Ўзбекистон, Қозоғистон ва Туркманистон ССР Министрлар Советларининг раҳбарлари киритилди. Комиссия жамоатчилик фикрини ҳар томонлама ҳисобга олиб, жойларга борган ҳолда вужудга келган вазиятни ҳар томонлама таҳлил этди. Комиссия шу масала юзасидан мавжуд барча таклифларни, лойиҳавий ва илмий ечимларни муҳокама қилиб, ҳукуматга «Орол денгизи ва Амударё ҳамда Сирдарё районларида экологик ва санитария-эпидемиология муҳитининг ҳозирги аҳволи ва уни тубдан яхшилаш бўйича таклифлар» деган докладни тайёрлади. Мазкур доклад Ўзбекистон, Қозоғистон ва Туркманистон ССР Фанлар академияларининг 1987 йил 29—30 сентябрда ўтказилган қўшма мажлисида муҳокама этилди. Унда СССР Фанлар академиясидан вакил сифатида академик А. Л. Яншин ва Ю. А. Израэль қатнашди. Докладнинг Оролбўйи районининг харобага айланишини тўхтатиш ҳамда унинг атроф-муҳитга ўтказадиган салбий таъсирига барҳам бериш, қулай табиий муҳитни тиклашдан иборат асосий йўналиши қўшма мажлисда тўла-тўкис маъқулланди.

Комиссия ўз докладида ичимлик сув таъминоти системасини яратиш ҳамда соғлиқни сақлаш даражасини оширишга биринчи даражали аҳамият берди. Ҳукуматнинг Қорақалпоғистон АССРни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш бўйича илгариги қарорида кўзда тутилган тадбирларга қўшимча равишда Қорақалпоғистон АССР, Туркманистоннинг Тошовуз ва Қозоғистоннинг Қизил Ўрда областлари территорияларида 4 минг километр магистрал сув қувурлари қуриш режалаштирилади. Бундан ташқари 1995 йилгача посёлкалар ичида 12 минг километр узунликдаги водопровод шохобчаларини ётқизиш, шаҳарлар ва район марказларида канализация ва сув таъминотини йўлга қўйиш, шунингдек, 2 минг ўринли касалхоналар ва бир йўла 2 минг беморга хизмат кўрсатадиган поликлиникаларни фойдаланишга топшириш мўлжалланади.

Оролбўйининг антропоген харобага айланишининг олдини олиш ва унга сув чиқариш мақсадида ўнг қирғоқ ва чап қирғоқ коллекторлари ёрдамида Амударё ёқаларида 8,7 куб километр коллектор-зовур сувларини тўплаш режалаштирилмоқда. Бунда дарёнинг барча ўрта ва қуйи оқимидаги ҳозирги ташламаларни, шунингдек, бугунги кунда Сариқамишга оқаётган сувларнинг каттагина қисмини қўшиш ҳам кўзда тутилмоқда. Бундан ташқари санитария нормаларига қатъий риоя этиш эвазига дарё дельталарига 5,1 куб километр чучук сувни ташлашни таъминлаш йўлга қўйилади. Оқава сувларнинг ҳозирча бошқарилмайдиган ортиқчаси ҳисобига (улар 1987 йилда қарийб 10 куб километрни ташкил этди) олинадиган бу оби-ҳаёт суғориладиган кўрфазга, яйлов чорвачилиги ва кўл-товар балиқчилигига эга дельтани тиклаш имконини беради. Айни пайтда САНИИРИ илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига денгизнинг захи қочирилган соҳиллари зонасида узунлиги 190 километрли дамбалар қуришни лойиҳалаш топширилди. Мана шу дамба ҳимоясида 200 минг гектардан зиёд майдонда польдер системаси шаклида акватория вужудга келтирилади. Бу ишлар СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги иш планига киритилди. Бу тадбир дельтанинг ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг тиклаш, дельтада сизот сувлар даражасини кўпайтириш, бу ерда балиқчиликни ривожлантириш, энг муҳими эса, денгизнинг қуриб қолган тубидан туз ва чанг тўзонлари учирилиб кетилиши олдини олади. Судочье кўли районидаги кузатишлар шуни кўрсатмоқдаки, 10 километр узунликдаги акватория юзаси мана шундай ҳоллар интенсивлигини 150 марта камайтиради. Ниҳоят, бу тадбирларга денгиз тубини мустаҳкамлаш учун фитомелиорациянинг ҳозирги замон усуллари ҳам киритилдики, улар ўрмон хўжалиги институти томонидан 10 гектарли майдонда синаб кўрилди.

Шу билан бир вақтда сувларни ушлаб қолувчи коллекторлар қурилишини тугаллаш эвазига Амударёга минераллашган ва пестицидлар билан ифлосланган зовур сувларини ташлаш тўхтатилади.

Комиссиянинг доклади иккита якунловчи кенгашда: 1988 йил 11 февралда Нукус шаҳрида ва 1988 йил 15 февралда Москвада СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. С. Мураховский раислигида кўриб чиқилди. Кенгашларда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров, Туркманистон ССР Министрлар Советининг Раиси А. М. Ҳожимуродов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, Қозоғистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Э. Х. Гукасов, Тожикистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Мақсумов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари К. С. Саликов, Тошовуз область партия комитетининг биринчи секретари О. Ҳожаков, Қизил Ўрда область партия комитетининг биринчи секретари Э. Н. Аулбеков, СССР Фанлар академиясининг президенти Г. И. Марчук, СССР министрлари Н. Ф. Васильев, Ю. А. Израэль ва бошқалар сўзга чиқдилар. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси ўрток Ғ. Ҳ. Қодиров ўз сўзида комиссиянинг асосий таклифларини қўллаб-қувватлади ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика ҳукумати зарур капитал маблағлар ажратилган тақдирда табиатни муҳофаза қилишнинг бу улкан программасини бажариш учун ўзидаги сув хўжалиги қурилиши ташкилотлари қувватлари ва кучлари билан амалга ошириш имкониятига эга эканини таъкидлади.

Умуман Орол денгизи районида ва Амударё билан Сирдарёнинг этакларида экологик ва санитария аҳволини яхшилаш бўйича тадбирлар тайёрланди ва маъқулланди.

Айни пайтда шуни очиқ-равшан назарда тутиш керакки, региондаги сув ресурсларининг қолмаганлиги, аҳолининг ўсиши ва унинг озиқ-овқат маҳсулотига бўлган эҳтиёжларини қондириш зарурати ҳамда аҳолини иш билан банд қилиш масаласи Орол денгизи сатҳини мавжуд сувлар билан тиклаш имконини бермайди. Сувни тежаш, сув ҳамда ер ресурсларидан самарали фойдаланиш, янги суғориш техникасини, зовур системаларини жорий этиш, системаларни комплекс реконструкциялаш, суғориладиган ерлар маҳсулдорлигини ошириш ҳамда деҳқончиликни интенсивлаш, сув оқимини тартибга солишнинг катта программаси амалга оширилса 2000 йилгача 10 куб километр сувни сақлаб қолиш мумкин бўлади. Айни пайтда биргина Оролнинг ўзида 1980—1987 йилларда сув балансининг камёблиги ўртача йилига 16,2 куб километрни ташкил қилди. Иккинчи томондан эса 1965 йилда бир киши ҳисобига 0,25 гектар суғориладиган майдон тўғри келган бўлса, бу кўрсаткич 1985 йилда 0,21 га тушиб қолди. Янги ерлар қўшилмаса у 2000 йилга бориб 0,13 гектардан ошмайди.

Шундай қилиб, регионнинг экологик ва социал-иқтисодий муаммоларини мамлакатнинг сув билан таъминланган районларидаги дарёларнинг бир қисмини территорияларaро қайта тақсимламасдан туриб ҳал қилиб бўлмайди. Яъни, Сибирь дарёларининг бир қисмини Ўрта Осиёга оқизиш лозим.

Биз, умуман олганда, мамлакат манфаатлари юзасидан экономикани ривожлантириш ва социал муаммоларни ҳал этиш зарурати пировард натижада мана шу масалани, албатта, ҳал этишга олиб келади, деган қатъий ишончдамиз. Чунки бу тадбир барча совет халқлари фаровонлиги йўлида Ўрта Осиёнинг жуда катта табиий ва демографик потенциалидан фойдаланиш имконини беради.

П. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

В. ДУХОВНИЙ,
САНИИРИ илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори.

Тутун пардаси ортида

Яқинда табиатни муҳофаза қилиш республика кенгаши Ўзбекистон ёзувчилари билан биргаликда Тошкент областининг Бўстонлиқ, Паркент ва Оҳангарон районларида тўпланиб қолган экологик муаммоларни муҳокама қилди. Бу зонага бўлган қизиқиш бежиз эмас. Чунки, уни икки миллионли Тошкент шаҳрининг «ўпка»си дейишади. У республика пойтахтини тоза сув ва ҳаво билан таъминлаш манбаи, тошкентликлар ҳамда пойтахт меҳмонлари севиб дам оладиган маскандир. Шу боис республика Министрлар Совети бундан бир йилдан кўпроқ вақт олдин мана шу регионда миллий табиат боғини яратиш тўғрисида махсус қарор қабул қилди.

Муайян идоралар, илмий ва лойиҳа ташкилотлари ҳозир мана шу иш устида тер тўкмоқдалар. Оммавий ахборот ва пропаганда воситаларида табиатнинг бу ноёб бурчагини, унинг ландшафтини, ҳайвонот ва ўсимлик дунёсини, тарихий ва археологик ёдгорликларини қандай қилиб сақлаб қолиш юзасидан тўпланиб қолган муаммолар манфаатдорлик билан муҳокама этилмоқда.

Бу қизиқишнинг сабаби ҳар бир кишига тушунарлидир. Турғунлик даврининг ўтган йилларида экологик муаммолар мамлакатнинг кўпгина регионларида йиғилиб қолди. Бизда ҳам уларни ҳал этиш учун партия ва совет органларидан, министрликлар ва идоралардан, бутун жамоатчиликдан изчил, ҳар томонлама пишиқ-пухта ўйланган ҳаракатлар талаб қилинади. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг мамлакатда табиатни муҳофаза қилиш ишини тубдан қайта қуриш тўғрисидаги қарори ҳам шунга даъват этади. Бундай қараганда экология масалалари халқаро миқёсдаги муаммо бўлиб, уни ҳар бир регионда, ҳар бир районда тартиб ўрнатиш орқалигина ҳал этиш мумкин. Кенгашларда экологик муаммо чегара билмайди, у интернационал масала, деб бир неча марта таъкидлаб ўтилган. Масалан, республикамизда атроф-муҳитни соғломлаштириш, одамларнинг экологик шароитларини яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилинар экан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг махсус қарорига биноан яшил зоналар кенгайтирилмоқда.

Шу асно айтганда, Ёзувчилар союзидаги йиғинларда муаммоларни муҳокама қилиш оддий воқеага ва анъанага айланиб қолди. Мажлисда сўзга чиққанлар Угом-Чотқол регионини бойликларини кўпайтириш, бу ерда миллий табиат боғини яратиш учун кўрилаётган тадбирларни фаоллик билан қўллаб-қувватладилар, муаммони зўр қизиқиш билан муҳокама қилдилар. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг, илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтларининг олимлари, ёзувчилар, кўпгина министрликлар ва идораларнинг ходимлари конкрет, амалий таклифларни киритдилар. Докладчи ёзувчи Дадахон Нурий, космонавт, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Бўстонлиқ фарзанди В. Жонибеков, Ўзбекистон шаҳарсозлик илмий-тадқиқот институти тайёрлаган лойиҳанинг бош инженери Р. Чернолуцкий, республика ўрмон хўжалиги министрининг ўринбосари Н. Яхёев, Ўзбекистон ССР Давлат план комитети табиатни муҳофаза қилиш бўлимининг мудири К. Олимжонов, Ўзбекистон гидрометеорология ва атроф-муҳитни назорат қилиш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Конюхов, ёзувчи Шукрулло ва бошқа сўзга чиққан кўплаб кишилар амалий таклифларни ўртага ташладилар.

Минг афсуски, муҳокама этилаётган муаммоларга масъулиятсизларча ёндашиш кўринишлари ҳам рўй берди. Бу ҳам етмагандек, йиғилган кишиларнинг айримлари масала билан чуқурроқ танишмай туриб, ҳар хил уйдирма ва миш-мишларга асосланган ҳолда уларни шу ерда ҳам ёйишга уриниб кўрдилар. Муаммо улар учун ўзларига обрў келтириш ва бақироқликларини кўрсатиш учун керак бўлиб қолди. Улар йиғилишга нима учун келганликларини унутиб қўйган бўлсалар керак, деган хулосага ҳам келиш мумкин. «Табиатнинг бундай жонкуярлари» сўзларидаги дабдабали иборалар гражданлик калтабинлиги билан ёнма-ён турувчи демагогия даражасига ўсиб чиқди. Вазиятни «ёнаётган оловлар»га образли қиёслаш улар учун ўзига хос «тутун пардаси» бўлиб қолдики, унинг ортида экологик муаммолар тўғрисида қайғуришдек асосий мақсад кўринмайди. Йиғилишда бўлганлар унда сўзга чиққан баъзи кишиларнинг нутқларини атроф-муҳит учун ҳеч қандай қайғуриш аломати, деб билмадилар. Бизнинг кўпмиллатли жамиятимизда миллий манфаатлар учун жон куйдириш — бутун кўпмиллатли оила учун муқаддас бурчдир. У — миллий чекланганлик эмас. Афсуски, айрим нутқларда мана шундай чекланганлик устунлик қилди. Бу нарса ёлғон-яшиқ миш-мишларга, яъни Бўстонлиқда алюминий заводи қуриларммиш деган уйдирмалар билан «озиқланган» эди. Республика ва область матбуоти «Экологик васваса кимга керак?» деган мақолани босиб чиқариб, бу миш-мишларнинг пучлигини исботлаб берди.

Шуниси ачинарлики, айрим «қизиққон» кишилар юксак минбарлардан туриб, бундай ёлғон-яшиқ гапларни тарқатмоқдалар. Кейин эса шулар ростмикан, деб ўзлари ўйлаб қолмоқдалар.

Ҳам руҳан, ҳам эътиқодан интернационалистлар бўлган биз, ветеранларни бундай позиция экологик муаммолардан кам бўлмаган даражада ташвишлантирмоқда. Совет Ўзбекистонининг бутун тарихи ривожланишнинг битта йўлини билади. У ҳам бўлса республикамизда истиқомат қилувчи барча халқлар билан, энг аввало, рус халқи билан бўлган бузилмас ленинча дўстлик йўлидир. Рус халқи барча халқларга ҳамиша беғараз қардошларча дўстлик ёрдамини кўрсатиб келди. Биз ягона дўстлик оиласида бундан буён барча муаммоларни, шу жумладан, ўтган йиллар хатолари вужудга келтирган масалаларни ҳал қилаверамиз. Фақатгина уларни қариндош-уруғлар ва яқин кишилар даврасида ҳал қилгандай ҳал этамиз.

О. АЛИМОВ,
Ўзбекистон табиатни муҳофаза қилиш жамияти республика кенгаши раисининг ўринбосари.

Имтиҳонга шай

Ленин районидаги «Партия XXVII съезди» колхози — «Победа» ва «Ўзбекистон» колхозларининг бир-бирига қўшилиши натижасида пайдо бўлган эди. Йириклаштириш ўзининг дастлабки натижасини берди. Ремонтчилар графикдан ўзиб ишладилар. Бунинг натижасида барча экиш техникаси тайёрлик чизиғига келтириб қўйилди. Ерларнинг шўрини ювиш, текислаш ишлари юксак агротехник даражада амалга оширилди. Хуллас, экишга яхши тайёргарлик кўрилди. Бу йил хўжалик учун ўзига хос имтиҳон бўлади.

Суратда: Хўжалик бош инженери А. Сайдалиев, трактор паркининг участка механиги А. Қаҳҳоров ва механизатор А. Жабборов тайёр техникани кўздан кечирмоқдалар.

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

• Агросаноат хабарлари

Квартал плани бажарилди

◆ СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга ҳисса қўшиш учун курашаётган Беруний районидаги Навоий номли колхоз чорвадорлари 59 центнер гўшт тайёрлаб, 1988 йилнинг биринчи квартали топшириғини анча ортириб бажаришди. Райондаги «Правда» колхозида ва Беруний номли совхозда ҳам гўшт тайёрлаш биринчи квартал плани адо этилди.

М. МУҲАНОВ.

Қўзилатиш қизғин

◆ Задарё райони чорвадорлари қўзилатиш кампаниясига яхши тайёргарлик кўрган ҳолда киришдилар. Улар 8800 бош она қўйнинг ҳар юз бошидан 100 тадан соғлом қўзи олишни мўлжаллашган. Ҳозиргача 6800 бош соғлом қўзи олинди. Шундан 50 боши эгиз.

Ўзаро мусобақада «Наманган» совхози қўйчивонлари олдинда боришяпти. Улар 2200 та она қўйдан 1995 та соғлом қўзи олдилар. «Гулбоғ» совхози, «Гигант», «Правда» колхозларида ҳам қўзилатиш қизғин бормоқда.

Б. МАҲМУДОВ.

* * *

Шунингдек, наманганлик **М. Қодиров, М. Орзиқулов,** фарғоналик **А. Нурматов, Ю. Эминов, О. Умаров, И. Ёрматов, У. Қурбонов,** андижондан **А. Сатторов, М. Чумирзаев, Б. Мавлонов,** қашқадарёлик **Н. Оролов, Ҳ. Норқулов,** хоразмлик **К. Дурумов,** сирдарёлик **Ю. Абдуалимов,** самарқандлик **В. Жўраев,** Бухородан **С. Қодиров, Ш. Жабборова, Ю. Азимов** ва бошқалар турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

• Редакцияга хат

Меҳнат ҳақини қачон оламиз?

Мен Қарши чўлида ташкил этилган қўриқ Усмон Юсупов районидаги «Совет Россияси» совхозида 14 йилдан бери яшайман. Бир йилдан бери шу совхозда ишламоқдаман. Янги ишга кирган пайтимда совхоз раҳбарлари меҳнат шароитини яхшилаш, иш ҳақини мунтазам бериб бориш ҳақида ваъда беришганди. Уларнинг гаплари ёлғон бўлиб чиқди. Ўтган бир йил ичида бирон марта ҳам маошимни ўз вақтида олганим йўқ. Уч-тўрт ойлаб пул ололмаяпмиз.

Бундай камчиликлар совхозимизда йилнинг охирида ҳам юз берди.

25 декабрь куни сентябрь ойидаги иш ҳақидан 100 сўм сўраб ариза ёзиб директорга кирган эдим. Директор аризамга «берилсин» деб қўл қўйиб берди. Лекин уни ҳанузгача ололмадим. Нега?

Уч фарзандимиз бор. Имконият бўлмаганлиги учун уларга қишки иссиқ уст-бош олиб беролмадим. Бу аҳволда оилани тебратишнинг ўзи бўладими? Шунинг учун ишдан бўшатишни сўраб ариза ёздим ва директорга мурожаат қилдим. Лекин у аризамга қўл қўймади. Фақатгина совхознинг 2-бўлими бухгалтери Қудрат Чорневни чақирди-да, уни бироз койиб чиқариб юборди.

Бундай юзаки иш тутиш, меҳнаткашларнинг талаб-эҳтиёжларига бепарволик билан қарашга қачон барҳам бериларкин?

Ҳ. ХУДОЙНАЗАРОВ.

ОНГЛИЛИК ВА АҚЛ-ИДРОК БИЛАН ИШ ҚИЛАЙЛИК

Биз ҳаммамиз совет кишиларимиз. Ғалабаларимиз ҳам, ғам-ташвишларимиз ва жудоликларимиз ҳам умумий. Биз буюк қайта қуриш иши билан бандмиз, социализмнинг, Ватанимизнинг, ҳар биримизнинг тақдиримиз шу қайта қуришнинг муваффақиятига боғлиқ. М. С. Горбачевнинг Тоғли Қорабоғ ва унинг теварагидаги воқеалар муносабати билан Озарбайжон ва Арманистон меҳнаткашларига, халқларига мурожаатномасидаги бу фикрни Озарбайжон ССР ва Арманистон ССР меҳнаткашлари зўр қизиқиш билан кутиб олдилар. ТАСС мухбирлари ана шу республикаларда ўтказган суҳбатларини қуйида эълон қиламиз.

И. Багиров, Арманистон Компартияси Амаси район комитетининг биринчи секретари, Арманистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.

Сўнгги кунларда юз бераётган воқеалар юракларни ачиштирмоқда. Мен Озарбайжон халқининг фарзандиман, лекин арманлар ва менга ватан бўлиб қолган Арманистон беғоят азиз. Мен бу ерда яшайдиган халқнинг кўнгли кенглигини, туйғулари олижаноблигини яхши биламан. Чунки мен Ереванда туғилганман, бутун ҳаётим шу ажойиб республикада ўтмоқда. Ҳеч қачон бу ерда ўзимни ўгай ҳис этмаганман. Айни шу ерда Озарбайжон мактабини битирдим. Мирза Фатали Охундовга маънавий жиҳатдан яқин бўлган буюк Абовян номидаги ўқув юртида олий маълумот олдим.

Варденис ва Амаси интернационал районларида кўп йил ишлаб, бу ерда арманлар билан озарбайжонлар нақадар аҳил яшаётганликлари ва ишлаётганликларини ҳар куни ўз кўзим билан кўриб турибман. Халқларимизнинг вакиллари асрлар давомида бир-бирларига ёрдам бериб, ризқ-рўз бўлган нонни биргаликда баҳам кўрганликлари ҳақида қариялардан кўп марта эшитганман. Ана шу дўстликни улар бизга васият қилиб қолдирганлар, бу дўстликка раҳна солишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. М. С. Горбачевнинг Озарбайжон ва Арманистон меҳнаткашларига ва халқларига мурожаатномаси ана шу дўстлик анъаналарини муқаддас сақлаш ва ҳар томонлама мустаҳкамлашга даъват этади.

Н. Ҳазрий, Озарбайжон ССР халқ шоири, Давлат мукофоти лауреати.

«Ўтмишдаги ҳад-ҳисобсиз жабр-жафолар ҳақи, ғалабалар орасида бизга берилган ҳаёт ҳақи, аҳил бунёдкорлик иттифоқимиз йўлида...» М. С. Горбачевнинг Озарбайжон ва Арманистон меҳнаткашларига ва халқларига мурожаатномасида Егиш Чаренцнинг озарбайжонлар ва арманларнинг тарихига, тақдирлари муштараклигига, қардошлигига чуқур ҳурмат билан йўғрилган сўзлари келтирилган. Арман халқининг бу шонли фарзанди, революциянинг илҳомбахш куйчиси, оташин интернационалистнинг номи мен учун айниқса азиздир. Арманистон Ёзувчилар союзи арман адабиёти олдидаги, арман халқи олдидаги хизматлар учун бериладиган Е. Чаренц номидаги халқаро мукофот лауреати бўлганлигимдан фахрланаман. Бу мукофотга Саят-нова, Ованес Туманян, Аветик Исаакян асарларини, ижоди фақат юксак шеъриятнинггина эмас, шу билан бирга интернационализмнинг намунаси бўлган ажойиб сўз усталарининг асарларини таржима қилганлигим учун сазовор бўлганман.

Менинг ана шу ва бошқа таржималарим арман поэзияси антологиясини ташкил этди, у яқин орада Бокуда нашрдан чиқади. Бу китоб Ереванда арман тилида чиқарилган шеърларим тўпламига сингари мен учун азиздир.

Ҳар бир кишининг онаси битта бўлади. Аммо мен арман деҳқон аёли Ойкануш онага мурожаат қилиб, бу бебаҳо сўзни такрорлаш бахтига муяссар бўлганман. Ёшлигимда мен солдатлик хизматини Арманистонда ўтадим, йўл қурдим ва оғир бетоб бўлиб қолдим. Ана шу бағри кенг, очиқ кўнгил аёл мени ўғлим деб атаб, ғамхўрлиги ва меҳри билан оёққа турғизди. Мен учун у ҳам шифокор, ҳам она бўлди. Бундай кишиларни унутиб бўлмайди!

Тоғли Қорабоғ ва унинг теварагидаги воқеаларга партия жуда тўғри баҳо берди. КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг барча совет гражданларининг тарихи муштарак эканлиги, ғалабалари муштарак эканлиги ҳақидаги, уларнинг зиммасига катта меҳнат, ғам-ғусса ва жудолик юки тушганлиги ҳақидаги фикрига бутун қалбим билан қўшиламан. Бизнинг тақдиримиз ҳам бир, йўлимиз ва мақсадимиз ҳам бир, Ватанимиз ҳам бир, уни ажратиб бўлмайди. Қадимий Қорабоғ диёри Озарбайжон учун ҳам, арман учун ҳам ота-боболаримиз юртидир. Биз абадий қардошлармиз. Мана шу сўз ҳамма нарсани тўла ифодалайди.

А. Мирзоян, «Армэлектромаш» бирлашмаси бригадири, меҳнат коллективи кенгашининг раиси.

Ўртоқларим мени бирлашма меҳнат коллективи раислигига сайлаб, катта ишонч билдирдилар. Одамларнинг ишончини ҳозирча тўла-тўкис оқлай олганим йўқ. Чунки амалда шундай бўлдики, Тоғли Қорабоғ муаммоси билан боғлиқ бўлган воқеалар меҳнат коллективи кенгашини ғафлатда қолдирди. Маълум бўлишича, хўжалик муаммоларини ҳал этишга берилиб кетиб, тарбиявий масалани унутиб қўйибмиз. Кейинги кунларда корхоналарда иш қийин кўча бошлади, ишлаб чиқариш топшириқларининг бажарилиши хавф остида қолди. Чунки кўп кишилар ўз-ўзидан бошланган митингларда қатнашиш учун иш жойларини ташлаб кетдилар.

Нима ҳам қилардик, айрим ўртоқларимизнинг бундай хатти-ҳаракатлари учун эндиликда ҳаммамиз баравар жавоб берамиз, чунки экономиканинг қанча ишлаб топган бўлсанг — ўшани оласан, деган қатъий қонуни янги шароитда амал қилмоқда. М. С. Горбачевнинг мурожаатномасида ҳозирги вақтда ўз юмушларига фақат маҳаллий шароитларни ҳисобга олиб эмас, балки мамлакатда авж олиб кетган революцион янгиланиш жараёнларини ҳам ҳисобга олиб баҳо бериш муҳим деган фикр жуда тўғри таъкидланган.

Ишчилар синфи бу соҳада ўзининг энг яхши фазилатларини — жипслиги ва онглилигини кўрсатиши керак. Чунки ишчилар синфи мамлакатдаги ҳамма ишлар учун жавоб беради.

М. Абдуллаев, СССР халқ рассоми.

Ака-укалари бўлган киши бахтиёрдир. Бунинг устига биродари дўст бўлса, бу икки карра бахтдир, деган доно нақл бор озарбайжон халқида. Озарбайжон ва арман халқларини асрлар давомида ана шундай биродарлик ва дўстлик ришталари боғлаб турибди. Аждодларимиз бизга васият қилиб қолдирган бу туйғулар совет даврида янги, социалистик мазмунга эга бўлди. Бу мазмун интернационализмнинг, СССР халқлари дўстлигининг моҳиятини ташкил этади. Ана шу анъанавий дўстликни қадрлаш, уни мустаҳкамлаш лозим. М. С. Горбачев ўз мурожаатномасида бизга ана шу ҳақда эслатди. Воқеаларнинг ривожланишидан чуқур ташвиш ифодаланган бу партиявий ҳужжат халқ тақдирининг ғоят муҳим масалаларини ўз ҳолига ва кишиларнинг ҳис-туйғуларига ташлаб қўйиш мумкин эмаслиги ҳақида яна бир эслатувдир. Халқларимиз дўстлиги абадий бўлиши бизга васият қилинган бу дўстлик сақлаб қолиниши ва мустаҳкамланиши керак.

* * *

Тоғли Қорабоғда оқсоқоллардан кўра ҳурматлироқ одам йўқ, бу ўлкада эса оқсоқоллар жуда кўп. Каладаряди қишлоғидан **С. Арутюнян** ва Туршсу қишлоғидан **Б. Қулиевлар**нинг ёши бирга қўшилса, салкам 200 йилга етади. Уларнинг ҳар бирида ўнлаб невара ва эвара бор, улар фақат озарбайжонда эмас, мамлакатнинг жуда кўп жойларида ишламоқдалар.

— Мен умр бўйи арманлар, озарбайжонлар, бошқа миллат вакиллари билан ёнма-ён меҳнат қилдим, — дейди С. Арутюнян, — шу сабабли мен арманми ёки озарбайжонми — ҳар бир кишининг хонадонига дадил киришим мумкин. Ҳар бир хонадонда мени хушнудлик билан кутиб олишларини биламан. Фарзандларим иккала қардош республикада ишлашади ва меҳнат қилишади. Бир ўғлим Ереванда, иккинчиси Шушида. Мен уларни биз учун энг азиз бўлган халқлар дўстлигини авайлаб асрашга даъват этаман.

93 яшар Б. Қулиев яшаётган Туршсу қишлоғини ҳақли равишда «тоғдаги ин» деб атайдилар.

— Менга шу қишлоқда бошпана беришди, меҳр кўрсатишди — дейди у. Орадан кўп ўтмай ўғлим шу ерлик арман қизига уйлангач, қишлоқдаги арманлар менинг қариндошимга айланишди.

Дўстим Самсон Арутюнян билан учрашган вақтимизда ҳар биримизнинг қайси миллатга мансублигимизнинг қандай аҳамияти бор? Озарбайжонлар тўйида уни, арманлар тўйида эса мени уйнинг тўрига чиқаришади. Бизнинг бу дўстлигимиз халқларимиз дўстлиги каби бузилмасдир.

Шуши районидаги Киров номли совхоз меҳнатчилари баҳорги дала ишларини ўтказишга вақтни қўлдан бой бермай, бир маромда тайёргарлик кўрмоқдалар. Ана шу оқсоқоллар яшаётган қишлоқлар шу совхоз территориясига жойлашган. Сут соғувчилар Рагуб Бандалиев, Артавас Абрамян, Шамир Аванесян, Зариш Аббосова ва бошқалар қиш тугаб бораётган кунларда ҳам сигирлардан кўплаб сут соғиб олмоқдалар.

— Интернационал хўжалигимизда арманлар ва озарбайжонлар биргаликда меҳнат ғалабаларига эришмоқдалар. — дейди совхоз директори Г. Саркисян, — йил бошидан буён давлатга ўтган йилнинг шу даврига нисбатан олти тонна кўп сут сотилди. Бизнинг умумий куч-ғайратларимиз Қорабоғ диёрини яшнатишга қаратилган, бунда бизга кимдир халақит бераётган экан, баъзи корхоналарда иш маромидан издан чиқаётган экан, бу ачинарлидир. Ахир кейин бой берилган имкониятлар ўрнини тўлдириш қийин бўлади.

(ТАСС).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

Ўзбекистон ССР 1988 йилги пул-буюм лотереяси биринчи чиқарилиши бўйича 26-27 февралда Ғазалкент шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг

1 ЧИҚАРИЛИШИ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Тиражда лотереянинг беш разрядига умумий суммаси 1.062000 сўм бўлган 515 та буюм ва 275485 та пул ютуқлари ўйналди.

Ютуқлар тиражи лотереянинг бир разрядига ўтказилди. Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар лотереянинг бошқа разрядларидаги шундай серия ва номерларга эга бўлган билетларига ҳам тўланади.

Масалан, серия номери 04680, билет номери 028 бўлган лотерея билети «Жигули ВАЗ-21061» автомашинасини ютганлиги кўрсатилган. Бу—худди шу ютуқ ҳамма разряддаги шундай серия ва номерли билетларга ҳам чиққанлигини билдиради.

Бошқа буюм ва пул ютуқлари ҳам шундай тартибда ўйналган. Серия номери ва билет номери қуйидагича бўлган лотерея билетларига ютуқлар чиқди.

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм, тийин)
00016	125*)	500 сўм пул ютуғи	—
00049	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
00058	108*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
00086	005*)	250 сўм пул ютуғи	—
00093	140*)	1000 сўм пул ютуғи	—
00108	114*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
00140	029*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
00143	161*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
00144	002*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	102—00
00158	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
00160	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
00180	188*)	500 сўм пул ютуғи	—
00193	107*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган 2х3 м)	360—00
00218	115*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
00224	068*)	«Урал» ИМЗ. 8. 103 мотоцикли	1832—00
00230	195*)	1000 сўм пул ютуғи	—
00234	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
00258	011*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
00259	152*)	50 сўм пул ютуғи	—
00270	025*)	100 сўм пул ютуғи	—
00279	070*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
00350	008*)	50 сўм пул ютуғи	—
00362	008*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
00374	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
00387	188*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
00400	060*)	1000 сўм пул ютуғи	—
00401	118*)	50 сўм пул ютуғи	—
00418	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
00428	042*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
00437	066*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
00445	015*)	50 сўм пул ютуғи	—
00449	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
00538	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
00622	051*)	«Урал» ИМЗ. 8. 103 мотоцикли	1832—00
00639	189*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
00643	027*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
00660	038*)	200 сўм пул ютуғи	—
00685	135*)	200 сўм пул ютуғи	—
00742	155*)	«Электроника» стол соати	40—00
00759	026*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
00769	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
00783	137*)	50 сўм пул ютуғи	—
00795	059*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
00807	042*)	500 сўм пул ютуғи	—
00852	131*)	«Электроника» стол соати	40—00
00871	179*)	500 сўм пул ютуғи	—
00892	026*)	300 сўм пул ютуғи	—
00962	001*)	100 сўм пул ютуғи	—
00990	068*)	200 сўм пул ютуғи	—
01008	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
01022	140*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
01049	137*)	500 сўм пул ютуғи	—
01052	138*)	50 сўм пул ютуғи	—
01059	190*)	1000 сўм пул ютуғи	—
01064	148*)	200 сўм пул ютуғи	—
01090	175*)	200 сўм пул ютуғи	—
01134	003*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
01145	007*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
01150	127*)	«Жигули ВАЗ-2105» автомашинаси	8300—00
01167	110*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
01176	060*)	300 сўм пул ютуғи	—
01199	142*)	500 сўм пул ютуғи	—
01226	026*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
01257	090*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
01260	024*)	250 сўм пул ютуғи	—
01278	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
01285	171*)	300 сўм пул ютуғи	—
01326	003*)	500 сўм пул ютуғи	—
01373	199*)	250 сўм пул ютуғи	—
01386	045*)	300 сўм пул ютуғи	—
01441	150*)	300 сўм пул ютуғи	—
01449	022*)	200 сўм пул ютуғи	—
01495	083*)	100 сўм пул ютуғи	—
01496	166*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
01511	028*)	200 сўм пул ютуғи	—
01545	139*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
01592	163*)	250 сўм пул ютуғи	—
01626	107*)	50 сўм пул ютуғи	—
01636	015*)	«Рига-24» Делта мопеди	265—00
01700	095*)	50 сўм пул ютуғи	—
01717	058*)	500 сўм пул ютуғи	—
01753	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
01777	059*)	300 сўм пул ютуғи	—

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм, тийин)
01801	136*)	300 сўм пул ютуғи	—
01804	128*)	300 сўм пул ютуғи	—
01832	104*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
01871	022*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
01873	001*)	500 сўм пул ютуғи	—
01894	046*)	50 сўм пул ютуғи	—
01953	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
01977	172*)	200 сўм пул ютуғи	—
02018	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
02028	175*)	500 сўм пул ютуғи	—
02034	068*)	200 сўм пул ютуғи	—
02038	173*)	300 сўм пул ютуғи	—
02068	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
02080	098*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
02126	117*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
02130	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
02141	027*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
02149	147*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	360—00
02224	194*)	50 сўм пул ютуғи	—
02236	177*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
02284	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02289	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
02303	103*)	300 сўм пул ютуғи	—
02306	165*)	«Урал» ИМЗ. 8. 103. мотоцикли	1832—00
02318	139*)	200 сўм пул ютуғи	—
02321	030*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
02339	014*)	300 сўм пул ютуғи	—
02358	200*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
02367	004*)	200 сўм пул ютуғи	—
02407	044*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
02417	184*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
02431	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02439	119*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
02475	165*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
02477	135*)	100 сўм пул ютуғи	—
02492	111*)	100 сўм пул ютуғи	—
02565	161*)	50 сўм пул ютуғи	—
02566	143*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
02604	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02617	172*)	50 сўм пул ютуғи	—
02621	108*)	50 сўм пул ютуғи	—
02628	064*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
02636	127*)	250 сўм пул ютуғи	—
02643	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02665	016*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
02671	009*)	250 сўм пул ютуғи	—
02678	162*)	50 сўм пул ютуғи	—
02680	112*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
02689	022*)	300 сўм пул ютуғи	—
02690	193*)	200 сўм пул ютуғи	—
02747	107*)	«Рига-13» мопеди	145—00
02794	171*)	50 сўм пул ютуғи	—
02800	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02837	157*)	1000 сўм пул ютуғи	—
02853	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02874	074*)	250 сўм пул ютуғи	—
02902	017*)	100 сўм пул ютуғи	—
02916	191*)	1000 сўм пул ютуғи	—
02942	167*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
03016	101*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
03047	045*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
03069	186*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
03090	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
03117	137*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
03126	175*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
03133	065*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
03181	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
03222	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
03231	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
03258	052*)	500 сўм пул ютуғи	—
03272	091*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
03294	023*)	250 сўм пул ютуғи	—
03295	061*)	300 сўм пул ютуғи	—
03309	003*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
03317	084*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
03329	065*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
03353	052*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
03360	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
03379	104*)	100 сўм пул ютуғи	—
03402	192*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
03411	121*)	50 сўм пул ютуғи	—
03431	156*)	«Снежинка» холодильниги	300—00

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм, тийин)
03437	107*)	«Москвич-412» автомашинаси	7397—00
03461	011*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
03491	188*)	«Электроника» стол соати	40—00
03501	019*)	250 сўм пул ютуғи	—
03511	027*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
03545	061*)	1000 сўм пул ютуғи	—
03560	072*)	250 сўм пул ютуғи	—
03575	091*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
03595	043*)	250 сўм пул ютуғи	—
03620	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
03632	123*)	200 сўм пул ютуғи	—
03661	099*)	200 сўм пул ютуғи	—
03718	003*)	200 сўм пул ютуғи	—
03722	004*)	250 сўм пул ютуғи	—
03764	052*)	«Запорожец-968-М» автомашинаси	3998—00
03789	086*)	100 сўм пул ютуғи	—
03790	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
03800	177*)	«Электроника» стол соати	40—00
03814	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
03861	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
03866	196*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
03868	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
03924	133*)	200 сўм пул ютуғи	—
03938	144*)	100 сўм пул ютуғи	—
03955	006*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
03958	118*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
03964	149*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
03996	129*)	200 сўм пул ютуғи	—
04071	061*)	200 сўм пул ютуғи	—
04157	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
04202	197*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
04247	012*)	200 сўм пул ютуғи	—
04284	129*)	1000 сўм пул ютуғи	—
04347	163*)	50 сўм пул ютуғи	—
04376	131*)	1000 сўм пул ютуғи	—
04383	161*)	500 сўм пул ютуғи	—
04417	133*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
04458	179*)	1000 сўм пул ютуғи	—
04461	200*)	50 сўм пул ютуғи	—
04501	097*)	500 сўм пул ютуғи	—
04504	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
04548	007*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
04567	198*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
04578	182*)	100 сўм пул ютуғи	—
04590	151*)	50 сўм пул ютуғи	—
04620	108*)	200 сўм пул ютуғи	—
04629	029*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
04659	056*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
04669	198*)	«Электроника» стол соати	40—00
04680	028*)	«Жигули» ВАЗ-21061» автомашинаси	9123—00
04705	157*)	50 сўм пул ютуғи	—
04752	076*)	50 сўм пул ютуғи	—
04781	045*)	500 сўм пул ютуғи	—
04794	090*)	100 сўм пул ютуғи	—
04804	018*)	«Таурас-211» телевизори	296—00

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм, тийин)
04806	084*)	50 сўм пул ютуғи	—
04813	154*)	«Электроника» стол соати	40—00
04822	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
04833	189*)	«Рига-13» мопеди	145—00
04847	159*)	500 сўм пул ютуғи	—
04866	095*)	200 сўм пул ютуғи	—
04934	182*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	102—00
04938	042*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
05019	032*)	100 сўм пул ютуғи	—
05076	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
05145	103*)	100 сўм пул ютуғи	—
05147	058*)	200 сўм пул ютуғи	—
05157	013*)	100 сўм пул ютуғи	—
05211	090*)	500 сўм пул ютуғи	—
05228	188*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
05229	192*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
05261	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
05265	049*)	«Электроника» стол соати	40—00
05275	050*)	50 сўм пул ютуғи	—
05278	125*)	«Снежинка» холодилниги	300—00
05302	143*)	250 сўм пул ютуғи	—
05318	161*)	250 сўм пул ютуғи	—
05322	059*)	50 сўм пул ютуғи	—
05374	194*)	500 сўм пул ютуғи	—
05388	153*)	«Жигули ВАЗ-21013» автомашинаси	7260—00
05408	181*)	100 сўм пул ютуғи	—
05414	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
05418	005*)	50 сўм пул ютуғи	—
05419	018*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
05425	198*)	500 сўм пул ютуғи	—
05445	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
05449	017*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
05459	008*)	500 сўм пул ютуғи	—
05468	172*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
05519	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
05531	147*)	200 сўм пул ютуғи	—
05538	021*)	«Урал» ИМЗ. 8. 103 мотоцикли	1832—00
05567	088*)	100 сўм пул ютуғи	—
05578	013*)	100 сўм пул ютуғи	—
05613	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
05627	018*)	250 сўм пул ютуғи	—
05643	044*)	«Рига-13» мопеди	145—00
05647	076*)	100 сўм пул ютуғи	—
05669	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
05686	017*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
05692	126*)	«Электроника» стол соати	40—00
05732	160*)	300 сўм пул ютуғи	—
05738	107*)	«Россия»-325» электропроигриватели	178—00
05743	197*)	200 сўм пул ютуғи	—
05795	004*)	«Рига-13» мопеди	145—00
05809	033*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
05817	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
05843	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
05851	170*)	500 сўм пул ютуғи	—
05873	057*)	300 сўм пул ютуғи	—
05886	1-200	3 сўм пул ютуғи	—

*) Шу сериядаги билетларнинг қолган 199 номерига 1 сўмдан пул ютуғи чиқди.

ЮТУҚЛАРНИ ОЛИШ ТАРТИБИ:

1. Буюм ютуғи чиққан билетнинг эгаси хоҳласа шу буюмнинг қийматини нақд пул билан олиши мумкин.

2. «Жигули — ВАЗ-21061, 2105, 21013, «Москвич-412», «Запорожец-968 М» автомашиналари, «Урал» ИМЗ. 8.103 мотоцикллари, «Весна—211» магнитофонлари, ГДРда ишлаб чиқарилган гиламлар ва полослардан иборат буюм ютуқлари СССР жамғармалар банкининг Ўзбекистон республика банки нарядига биноан «Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент базаси томонидан берилади. Қолган буюм ютуқлари жамғарма банкларида лотерея билети олдиндан текшириб кўрилгач жойлардаги магазинлар орқали берилади.

3. Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси билетларига чиққан 1100 сўмгача бўлган ютуқларнинг қиймати иттифоқдош республикалар, область ва шаҳарларнинг жамғарма банкларида ҳам тўланаверади. Шу жамғарма банкларидан буюмларни талаб қилиб олиш мумкин.

4. Ютуқ чиққан лотерея билетларини кечи билан 1989 йил 30 июнгача топшириш керак. Шу муддатдан кейин лотерея билетлари ютуқ тўлаш учун қабул қилинмайди.

5. Бошқа иттифоқдош республикаларда ўтказиладиган пул-буюм лотереяси билетларини Ўзбекистон ССРнинг ҳамма шаҳарларидаги жамғарма банкларида текшириш ва ютуқларни шу банклар орқали олиш мумкин.

Бу жадвал расмий ҳужжат бўлиб, пул-буюм ютуқлари газетанинг навбатдаги сони чиққанидан кейин тўланади.

Эслатма: 1. Пул-буюм лотереяси бўйича ютуққа чиққан баъзи бир буюмларни ишлаб чиқариш тўхтатиб қўйилган бўлса, бундай буюмлар шунга ўхшаш бошқа маркадаги буюмлар билан алмаштирилади. Бу ҳолда берилаётган буюм қиймати лотереяга чиққан буюм ютуғининг баҳосидан арзон бўлса, нарх ўртасидаги фарқ қўшиб берилади.

Буюмларнинг чакана савдо нархи ўзгарган тақдирда буюм ютуқлари янги прейскурант кучга кирган вақтдан бошлаб янги нарх бўйича тўланади. Лотерея шартларида кўрсатилган «Жигули — ВАЗ—21061» автомашинаси шу модификациядаги «Жигули —ВАЗ-21063» автомашинаси билан алмаштирилиши мумкин. Бу ҳолда ютуқ эгасига нархлар ўртасидаги фарқ тўланади.

2. Агар буюм ютуғи чиққан лотерея билетларининг эгаси ютуқни нақд пул билан олишни истаса, унга лотерея шартларига биноан ютуқ қиймати тўланади.

Тираж комиссиясининг раиси — халқ депутатлари Бўстонлиқ район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. ҚОДИРОВ.

Тираж комиссиясининг масъул секретари ўринбосари — Н. Ф. МУҲИТДИНОВ.

• *Тингланг, томоша қилинг*

3 МАРТ, ПАЙШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Салом, музика! 9.45 — Фидоий шахслар. 10.30 — Янгиликлар. 10.40 — «Ўрмон бинафшалари». Бадиий фильм. 15.45 — Янгиликлар. 16.00 — Қайта қуриш прожектори. 16.10 — Музикали хазина. 17.05 — Болгариянинг миллий байрами — турклар зулмидан озод қилинганлигининг 110 йиллигига. 17.50 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 18.35 — Инсон ва қонун. 19.05 — Мактаб: қайта қуриш муаммолари. 19.20 — Шеърият лаҳзалари. 19.25 — Фестиваллар. Конкурслар. Концертлар. 20.05 — Дунё воқеалари. 20.25 — «Юлия Вревская». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.25 «Юлия Вревская». Бадиий фильм, 2-серия. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.45 — Умид бағишловчи икки кун.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Умумий биология. 10.05 — Испан тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Л. Н. Толстой. «Уруш ва тинчлик» романининг ёзилиш тарихи. 12.05 — Испан тили. 13.05 — «Директорликка имтиҳон». Бадиий фильм. 14.25 — Ҳужжатли фильм. 15.05 — Янгиликлар. 15.15 — «Илк қувончлар». Бадиий фильм, 2-қисм. — «Ғалати ёз», 5-серия. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Давлат «Шумен» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 19.20 — С. Михалков. «Юмалоқ хат». Спектакль. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Реклама. 20.50 — Мультфильм. 21.00 — Ритмик гимнастика. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Баскетбол. СССР чемпионати. 23.10— Ҳужжатли фильмлар. 23.45 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — «Ассалому алайкум». 16.45 — М. Шолохов. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 17.15 — Телефильм. 17.30 — Жамиятшунослик. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.45 — Халқаро шарҳловчилар давра суҳбати. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телефильм. 20.00 — Элга хизмат: талаб ва таклиф. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёш ижрочилар концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.25 — «Зомби варианти». Бадиий фильм.

УзТВ-II. 19.35 — Ёшлик. 20.05 — «Оқшом тушишига бор ҳали». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — «Қайта қуриш прожектори». **Фрунзе.** 22.15— «Копилка». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Кўнгил таронаси. 9.30 — «Садо» вокал-чолғу ансамбли ижро этади. 9.45 — Советлар ва қайта қуриш. 12.10 — Ишчинома. 12.30 — Ҳ. Назир. «Пушаймон». Ҳикоя. 13.00 — Малши. 13.30 — «Здраствуй, песня! ансамбли ижро этади. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Қаҳрамон пионерлар. 16.00 — Беш йилликнинг меҳнат суръатлари. 16.30—Меҳнат ҳақида қўшиқлар. 18.15—Жаҳон сиёсатининг актуал проблемалари. 18.30 — А. Навоий номли Давлат академик Катта театри артистлари куйлайди. 19.20 — Юность Узбекистана. 19.50 — Халқаро кундалик. 20.15 — Музика: муаммолар, муҳокамалар, танқид. 21.10 — Элга хизмат — олий ҳиммат. 21.30 — Чорвадорлар, Сизлар учун! 22.45 — М. Ойнақулова куйлайди. 23.00 — Оқшом тўлқинларида.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Давлат гидрометеорология комитетининг

ЎРТА ОСИЁ РЕГИОНАЛ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

табиий муҳит ифлосланишини тадқиқ этиш ва прогнозлаш бўлимининг **кичик илмий ходими** (амалий математика, программалаштириш) — оқоваларни нормаллаштириш ва назорат қилиш хўжалик ҳисобидаги группаси;

Гидрометеорология жараёнларини математик моделлаштириш лабораториясининг **кичик илмий ходими** — хўжалик ҳисобидаги группа. **Конкурс муддати — 14 мартгача.**

Ҳужжатлар директор номига қуйидаги адресга жўнатилсин: Тошкент шаҳри, 52-алоқа бўлими, Обсерватория кўчаси, 72-уй, Телефон 35-80-59.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

6-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

8-10-синфни битирган йигит ва қизларни қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МИНОРАЛИ КРАН МАШИНИСТИ, ЭКСКАВАТОР МАШИНИСТИ, БУЛЬДОЗЕР МАШИНИСТИ. **Ўқиш муддати — 6 ой.**

Дурадгор-қурувчи, сувоқчи-бўёқчи, надувка накат йўллари билан гул солувчи бўёқчи, электр пайвандчи. Ўқиш муддати 3 йил.

6 ойлик курсларга 18 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. 1-3 йиллик ўқишга 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. 6 ойлик курсларда таълим олаётганларга 75 сўм стипендия, 1 йиллик курсларда ўқийдиганларга эса 30 сўм миқдорида стипендия берилади. 1-3 йиллик курсларда ўқийдиган ўқувчилар 2 маҳал бепул овқат ва кундалик кийиладиган кийим-бош билан таъминланади.

Билим юртини битирганларга касби бўйича диплом ва ўрта мактабни тугатганлиги ҳақида аттестат берилади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилиши лозим: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 6 дона 3х4 см ҳажмдаги фотосурат, таржимаи ҳол, характеристика.

Адрес: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 69-уй (1, 4, 101 э, 63, 17э-автобусларнинг «М. Горький» метро станцияси», 17, 18-троллейбуслар, 6, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби» бекатлари).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

кафедралар бўйича

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: табиий факультетларда рус тили, Ўзбекистон халқлари тарихи, петрография, гидрогеология.

Конкурс муддати — 11 мартгача.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, 95-уй, маъмурий бино, 6-қават, 63-хона, кадрлар бўлими. Телефон 46-02-22.

БАЛИҚ ОВЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1988 йил 1 июнгача

СИРДАРЁ ВА АМУДАРЁ СУВЛАРИДА

ҳар қандай йўл билан

БАЛИҚ ОВЛАШ

ТАҚИҚЛАНАДИ

«УЗБЕКРИБВОД»

Тошкент Қишлоқ хўжалик институти ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари агросаноат комплекси иқтисодий ва ҳуқуқий асослари кафедраси доценти Т. Ш. Шомансуровга онаси

Муҳаррам ШОМАНСУРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети телевидениенинг Навоий области бўйича мухбири К. Раҳмоновга онаси

Турсуной РАҲМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Давлат Агросаноат Комитети Ипакчилик Бош бошқармасининг коллективи бошқарма бошлиғи Э. Ҳ. Тожиевга опаси

Лола Суннатуллаевна ТОЖИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Р. — 10623. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. — 51. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12